

LIETUVOS REIKALAI VIRŠŪNĖSE IR APAČIOJE

Antanas Dundzila

Yra daiktų, kurie statomi nuo apačios į viršų, pvz., na mai. Yra tačiau veiksmų, kuriuos reikia vykdyti "iš viršaus į apačią", pvz., keliones, karo žygius ir t.t. Kartais, ką nors pradėjus iš vieno galo, tenka savojo tikslo siekti kitaip, pvz., iš "kito galo". Aišku, yra situacijų, kuriose galima darbuotis iš "abiejų galų" arba kur nors tarp tų galų, "viduryje".

Lietuvos reikalai JAV Baltuose Rūmuose, be abejo, eina į tą "iš viršaus" reikalų kategoriją. Deja, pas Prezidentą Bush'ą Lietuvos reikaluose galva sienos nepramušė. Nuo Nepriklausomybės atstatymo paskelbimo, du kartus jau pas jį lankėsi Prezidentas Landsbergis, vieną sykį Ministrė Pirmininkė Prunskienė ir kelis kartus visokios Amerikos lietuvių delegacijos.

Iki šiol galvojome, kad JAV moralinio pobūdžio šaunūs šūkių apie laisves, demokratijas, žmogaus teises ir t.t. ir t.t. turi kokios nors praktiškos reikšmės. Kadangi tuos pareiškimus darė valdžios viršūnės, buvo logiška, remiantis tų viršūnių žodžiais, į viršūnes kryptis.

Darosi dabar sunku suskaičiuoti, kiek kartų paskutinių metų bėgyje JAV Prezidentas yra mus apvylęs. Taigi pastangos pačioje JAV valdžios viršūnėje Lietuvai vaisių neneša. Tenka ieškoti norimų rezultatų jėgomis kitur. Pats aiškiausias "kitas galas" būtų viešosios opinijos Amerikoje ugdyimas.

Čia didelės reikšmės turi Amerikos spaudos komentatoriai, kai jie palankiai apie Lietuvos reikalus atsiliepia. Su pasitenkinimu galima pripažinti, kad jų dauguma yra mūsų interesams palankūs. Tik gaila, kad jie apie Lietuvą rašo, palyginus, retokai. Rašo, kai kas nepaprasto ar tragiško atsitinka. Tragiški įvykiai – lietuvių tautai yra labai brangi kaina.

JAV Kongrese turime draugų, nors JAV užsienio politikos verpetuose jie nėra labai efektingi. Jie yra aukščiausieji iškilę, viešai remiantieji Lietuvos reikalus, JAV valdžios pareigūnai. Gaila, kad jie taip pat pabrėžia savo pritarimą "išmintingai" JAV Prezidento politikai ir tai laiko pozityviu savo pastangu bruožu – apie tai dažnai skaitome jų laiškuose.

Pavasarij Lietuvos Pasiuntinybėje įvyko priėmimas juodosios rasės žymiam vadovui, Jessie Jackson. Jis yra Lietuvai palankiai nusiteikęs, Pasiuntinybėje ėjo kalba apie jo kelionę į Lietuvą. Tai būtų mums labai naudingas žestas (kurio nedrįstų ignoruoti Baltieji Rūmai). Šioje kategorijoje yra pažymėtinas ir Prezidento Landsbergio pranešimas apie kvietimą Dalai Lamai Lietuvą aplankyti.

Garbės daktaras Prezidentui Landsbergiui Chicagoje ir, beveik tuo pat metu, Lietuvos Atstovui Stasiui Lozoraičiui Pensilvanijoje yra du neeiliniai įvykiai, reikšmingi Lietuvos reikalų garsinime. Duok, Dieve, (Nukelta 12 psl.)

Šį pavasarį Čiurlionio ansamblis koncertavo New Yorke (balandžio 20 d.) ir Philadelfijoje (gegužės 4 d.). O gegužės 26 d. dainavo Dainų šventėje, Chicagoje. Po šių pasirodymų iki rudens atostogaus, o rudenį atėjus spręs tolimesnį Čiurlionio ansamblio likimą.

Nuotraukoje dalis Čiurlionio ansamblio moterų dainininkių ir kanklininkių. Aukštai, iš kairės: Teresė Urbaitienė, Giedrė Kijauskienė, Violeta Žilionytė-Leger ir Elena Nainienė. Žemai kanklininkė Rama Būblytė.

VYTAUTAS LANDSBERGIS CHICAGOJE

Edvardas Šulaitis

Lietuvos prezidentas Vytautas Landsbergis gegužės 11 d. buvo atvykęs 5 dienų vizitui į Chicago. Prieš tai viešėjęs Washingtone ir Kalifornijoje. Jis čia lankėsi

jau ne pirmą kartą, tačiau tai buvo jo pirmasis vizitas, po to, kada buvo išrinktas Lietuvos Aukščiausios Tarybos pirmininku, o Amerikoje po puliariai prezidentu vadina.

Išpuodingas buvo Landsbergio sutikimas Midway areodrome gegužės 11 d. po pietėję. Čia susirinko apie pora tūkstančių mūsų tautiečių, kurių tarpe gausiai matėsi daug jaunimo, ypatin gai vaikų iš lituanistinių mokyklų, čia atvykusių tiesiai iš tų mokyklų tautiniais rūbais pasipuošę. Tie vaikai prieš prezidento atvykimą ir jam atvykus dainavo lietuviškas dainas.

Retą svečią areodrome pasitiko žymūs pareigūnai: Illinois gubernatorius Jim Edgar ir JAV senatorius iš Illinois – Allen Dixon. Jie čia pasakė sveikinimo kal-

bas. Gubernatorius pabrėžė, jog jis sveikina daugiau negu 11 milijonų Illinois valstijos gyventojų vardu. Ugingai kalbėjo senatorius Alan Dixon, kuris suminėjo jo ir kitų senatorių pastangas Lietuvos nepriklausomybės įtvirtinime. Jis pabrėžė, jog Amerika nepamirš Lietuvos, nepamirš kruvinojo sekmadienio. Dažnai jo kalba buvo pertraukta plojimais.

Prieš tai kalbėjo JAV LB pirm. dr. A. Razma ir Lietuvos gen. garbės konsulas V. Kleiza. Šis iškėlė faktą, kad lygiai prieš 50 metų chiegiečiai pasitiko paskutinį nepriklausomos Lietuvos prezidentą Antaną Smetoną. V. Kleiza kreipdamasis į V. Landsbergį pažymėjo, kad "Jūsų atvykimas stiprina mūsų kovą dėl Lietuvos laisvės". (Nukelta 13 psl.)

Lietuvos gen. konsulas Chicagoje Vaclovas Kleiza sveikina į Chicagos Midway areodromą atvykusį Lietuvos prezidentą Vytautą Landsbergį. Dešinėje matomas JAV senatorius Allan Dixon ir Illinois valstijos gubernatorius Edgar. Pasitikime dalyvavo apie 2000 žmonių. Kalbėjo abu minėti aukšti pareigūnai ir pats Vytautas Landsbergis. Ed. Šulaičio nuotr.

Girdėta iš Vilniaus

Balys Gaidžiūnas

• LIETUVOS AUKSČIAUSIOJE TARYBOJE IR VYRIAUSYBĖJE daug naujų rūpesčių, kad Lietuvos pasieniuose, ypač prie Gudijos, nuolat kartojasi išpuoliai naikinti Lietuvos muitinių ir sienų apsaugos punktus. Tie punktai ne tik pažymi Lietuvos rubežius, bet ir sulaiko daug nelegalių keleivių, ypatingai spekuliantų keliones, neteisėtai išvežant iš Lietuvos neapmuitintas prekes.

Užpuolimus, vis drąsiau ir akiplėšiškiau, vykdo Sovietijos Vidaus reikalų ministerijos kareiviai – juodosios baretės. Dėl maskavimosi kartais jie kiek pakeičia rūbus, o kartais būna ir pilnoj uniformoj.

Tokių puolimų metu grobiamas punktuose esantis inventorių, dokumentai, išrengiami tarnautojai, iš jų tyčiojamasi, šaudoma į laikinus pastatus ir net padegama.

Normaliose sąlygose, jei nebūtų vengiama provokacinių ir didesnių ginkluotų susirėmimų, mūsų sargybiniai ir tarnautojai žinotų kaip elgtis. O dabar, be smūgių atgal, turi nuryti paniekimą, nes neturi nei reikalingų ginklų, nei įsakymo juos panaudoti. Į siunčiamus protestus, į prašymus savo karius suvaldyti, niekas neatsako.

Tuo skaudžiu reikalu užklaustas Audrius Butkevičius, Krašto apsaugos departamento vadovas, "Atgimimo" laikraštyje, gegužės mėn. pradžioje, taip atsakė: "Kariškiai siekia mus išprovokuoti. Kilus neramumams, panašioms kaip Užkaukazėje ir kituose SSSR regijonuose, jie galėtų griebtis vienokių ar kitokių represijų. Manau, kad mes turime pasisemti kantrybės ir laukti. Kol vyksta kova, kurioje mes nesigriebsime ginklų, kiekviena diena – tai mūsų pergalė."

• KITAS DIDELIS RŪPESTIS, tai Maskvos komunistų partijos užmaišytos pastangos ir intrigos nuo Lietuvos atplėšti Vilnijos dalį ir ten įteisinti visiškai savarankią lenkišką – rušišką sritį, su savu parlamentu, konstitucija, himnu, vėliava ir kitomis valstybinėmis apreiškomis.

Kaip aiškėja, Lenkijos centrinė vyriausybė ir lenkų emigracija JAV tokioms intrigoms nepritaria. Net pasigirsta balsų, jei taip įvyks, tai Lenkijos–Lietuvos santykiams vėl bus dešimtmečiais pakenkta.

• AUKSČIAUSIOS TARYBOS PIRMININKAS Vytautas Landsbergis, kalbėdamas apie ilgą viešnagę JAV pasakė, kad lietuvių emigracija padarė viską, kad kelionė pasisektų, kad Lietuva ir Lietuvos reikalai būtų plačiausiai išgarsinti. Už tas dielas pastangas visiama padėkojo.

• BELGIJOS, OLANDIJOS IR LUXENBURGO valstybių jungtinis komitetas, kaip anksčiau yra skelbęs, į savo posėdžius, pakvietė Vytautą Landsbergį atvykti ir padaryti pranešimą. V. Landsbergis kvietimą priėmė.

• LIETUVOS PARLAMENTE trečią kartą atidėtas nuosavybės gražinimo įstatymo svarstymas. Esą, dar reikia naujų ir būtinų pataisų, kurios tą komplikuoją reikalą aiškiau ir teisingiau spręstų.

• ESAME RAŠĘ, kad Valstybės Departamento du pareigūnai, dar Vyt. Landsbergiui būnant JAV, lankėsi Baltijos valstybėse, rinkdami žinias apie tų valstybių pasiruošimą nepriklausomam gyvenimui. Lietuvoje jie atskirai apklausinėjo visus tris pirmininko Vyt. Landsbergio pavaduotojus: Česlovą Stankevičių, Bronių Kuzmicką ir Kazimierą Motieką. Jie visi trys, kaip pavaduotojai, apima visos respublikos reikalus, nes yra pasiskirstę darbo sritimis.

• PER VILNIAUS RADIJĄ IR LIETUVOS LAIKRAŠČIUS nuolatos kalbama ir rašoma apie naujai organizuojamą Ateities Forumą. Tai plačiu mastu organizuojama opozicija dabartinei Aukščiausios Tarybai ir vyriausybei. Pagal K. Prunskienės duotą pranešimą jos pasirinktiems laikraštininkams, tokia opozicija labai reikalinga, nes vyriausybėje vedama kieta nacionalistinė politika, joje darbą dirguoja nekvalifikuoti asmenys, vyriausybė neturinti darbo programos. Taigi labai dideli kaltinimai.

Ateities Forume aktyviai reiškiasi pati K. Prunskienė, rašytojas V. Petkevičius, A. Brazauskas, G. Kirkilas ir Virginija Končiuvienė – Ateities Forumo sekretorė. Ji praneša, kad Lietuvoje jau veikia 23 to forumo skyriai. Kiek tuose skyriuose yra narių nepranešė. Tik paminėjo, kad organizuojama ir daugiau skyrių ir kad tai būsimi labai svarbi organizacija.

Apie Ateities Forumą nuomonės labai įvairuoja, net primenant, kad dėl vieno ar kito priežasčių iš valdžios iškritę arba prie jos nepritapsių asmenų ambicijos. Bet iš kitos pusės ir priminama, jei toji opozicija bus konstruktyvi, vado vausis demokratiškais principais, ieškos Lietuvai geresnio kelio, nesiderės su Sovietija kaip provincija su centru, o kaip valstybė su valstybe, gal ką ir gero padarys. Bet jei versis tik kaltinimais, pati tik kaltinimų ir susilauks.

• DAUG NEMALONUMŲ padarė devynių Lietuvos policijos pareigūnų išdavystė. Mums atsiųstas pranešimas taip skamba: "Naktį į gegužės 24 d. Vilniuje, trijų mieste patruliavusių policijos tarnybų darbuotojai – 9 žmonės perėjo pas OMON-ininkus. Palikę postus, jie atvyko į būdinčią dalį ir grasindami ginklu, pagrobė 40 automatų ir 10 tūkstančių

Vyskupui Juozui Zemačiui atvykus į JAV, vienas iš pirmųjų susitikimų buvo Lietuvių Katalikų Religinė šalpoj. Iš kairės: vyskupą lydintis kun. Vytautas Gustaitis, prelatas Vytautas Balčiūnas, Vyskupas Juozas Zemaitis, Religinės šalpos vadovas kun. Kazimieras Pugevičius ir vyskupas Paulius A. Baltakis

LIETUVOS REIKALAI

kad tokių atžymėjimų prapliuptytų kuo daugiau. Vis dar eina kalba apie Nobelio taikos premiją Vytautui Landsbergiui. Toks pasaulinio mąsto pripažinimas Lietuvos Prezidento prestižą ir Lietuvos reikalus labai iškelty.

Pasitaiko ir kitokių progų, kurias reikia savomis rankomis išnaudoti. Pvz., stovi prieš akis pereito rudens JAV-ės LB IR ALT-os epizodas su tais nelemtais skridimais į Lietuvą (DIRVA, Nr. 20 – 1991). Šie du veiksniai praleido puikią ga-

limybę Lietuvos valdžią ir Lietuvos interesus iškišti į visai naują sritį. LB-ė ir ALT-a juk galėjo reikalauti (savo pritarimo sąskaiton, gi tas pritarimas svetimiesiems buvo svarbus!), kad oro susiekimo linijos jau dabar išgautų ir į savo siūlymus įtrauktų Lietuvos valdžios sutikimą ar bent nuomonę.

Veiktina, kad susidarytų išpūdis, jog plačioji Amerikos visuomenė Lietuvos nepriklausomybės interesus remia ar bent jais domisi. Efektingai tokios progra-

šovinių. Operacijai vadovavo karininkas Roščinas".

• PASIGIRDO kiek geresnė žinia apie Sovietijos – Lietuvos derybų darbo grupių naują susitikimą. Jis įvyks jau ateinančią savaitę, o birželio pirmoje pusėje galės posėdžiauti Sovietijos – Lietuvos derybų delegacijos.

Toji žinia buvo paskelbta po min. pirm. G. Vagnoriaus ir min. Abišalos susitikimo Maskvoje su min. pirm. pavaduotoju Daguzijevu ir Vidaus reikalų ministru Pugo, kuris valdo juodąsias baretas.

Įvykių eiga parodys, ar tai rimtas atsinešimas į derybas, ar tik naujas manevras, kada Amerikoje, prieš svarstant 1 1/2 milijono grūdų paskolą senate, reikia gero gando, kad derybos jau vyksta. Ir to gando smilkalai apsvaigins dalį senatorių.

Dvidešimt devintasis Dirvos novelės Konkursas PREMIJA 700 DOLERIŲ

skiriama iš

a.a. SIMO KAŠELIONIO

palikimo, kurį tvarko
Korp! Neo-Lithuania

Tema: Autoriams suteikiama neribojama teisė novelės temą, turinį ir pobūdį patiems pasirinkti.

Ilgis: Novelė turi būti ne trumpesnė kaip 15 psl. mašinėle rašytą, su dvigubu tarpu.

Laikas: Paskutinė rankraščiui įteikti data 1991 metų rugsėjo 15 d. (pašto antspaudas).

Adresas rankraščiui siųsti:

Dirva, Novelės konkursas,
P.O. Box 19191
Cleveland, Ohio 44119-0191

Paruošimas: Konkursui siunčiami rankraščiai būtinaivalo būti parašyti rašomąja mašinėle ir pasirašomi slaptyvardžiu. Tas pats slaptyvardis užrašomas ant pridėdamo uždaro vokelio, kuriame įdėta autoriaus tikroji pavardė, adresas ir telefono numeris. Tikslai laimėjusio vokelis bus atidarytas

Nepremijuoti rankraščiai grąžinami tikslai autoriams prašant, jų nurodytu adresu.

Jury komisija iš trijų narių sprendžia kas premijuotina paprasta balsų dauguma.

mos išsvystymui reikia profesionalinių pastangų. Aišku, tokios pastangos kainuoja stambius pinigus (–čia ne naujiena)...

1990 balandžio 25 d. Prezidentas Bush'as, korespondentų spaudžiamas apie Lietuvą, jiems piktokai atšovė: "Aš tarnauju Amerikos visuomenei!" Lietuvos reikalais nesusikalbant su Ponu Bush'u tiesioginiai, tenka galvoti apie kitokius būdus.

Pasaulinės spaudos dėmesys vėl atsisuko į Gorbačiovą. Jis vėl lyg tai palinko švelnesnės politikos pusėn ir, tuo pačiu atsikvėpimu, veržiasi į laisvojo pasaulio ekonominius pasitarimus bei prašo paskolų – kreditų savajai imperijai. Gegužės viduryje Gorbačiovas ištiesė ranką palyginus, kukliai: jam tada reikėjo apie \$1.5 milijono žemės ūkio produktams (ir kad išsilaikytų valdžioje). Tačiau gegužės viduryje jau pradėta kalbėti apie 100 milijonų ekonominės paramos sumą! Tuo pačiu metu Maskvoje formuluojami nauji įstatymai dar labiau smaugti nepriklausomybės siekiančius kraštus.

JAV Bushas, truputį papiumėjęs, aiškiai linksta savo bičiulio Gorbačiovo pusėn. Apie kokią nors sovietų imperijos laisvėjimo galimybę iš JAV aparato nesigirdi nė pypt. Tai vėl, tos iš "viršūnių politikos" plaukiantis pavyzdys ir kartuvių kilpa Pabaltijui.

Retkarčiais mus užstoja spaudos komentatoriai. David Broder (Washington Post, 1991-V-26), ryšium su žemės ūkio produktų kreditais, kėlė ir Pabaltijo klausimą. Taip pat minėjo, kad turtinga sovietija prašo tik paskolų, bet nesiūlo užstato – pvz., turimo aukso, deimantų ar kad ir savo brangiai kainuojančių karinių pajėgų sumažinimo. A.M. Rosenthal (New York Times 1991-V-21), nors ir neminėdamas Pabaltijo kraštų, taikliai pastebėjo, kad jei eina kalba apie humanitarinę pagalbą badaujančiai sovietijai, tai daug baisiau badauja Etiopija, Sudanas, Ben-gladešas...

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVA

TEL. (216) 531-8150
FAX. 216 531-8428

P.O. BOX 19191 CLEVELAND, OHIO 44119 - 0191
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: BALYS GAIDŽIONAS
DIRVA (USPS 157580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0191

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio • Published Weekly by Amerikan Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. • Subscription per year \$25.00 • Single copy 60 cents.
Prenumerata metams \$25.00, pusel metų \$15.00 • Atskrido numerio kaina 60 centų • Straipsniai pasirašyti pavardės ar inicialais nebūtina išreikšti redakcijos nuomonę • Nespausdinami straipsniai grąžinami tik autoriams prašant. • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

ATVIRAS LAIŠKAS APIE LIETUVIŲ TAUTINĖS SĄJUNGOS ISIKORIMĄ IR IŠAUGIMĄ

Nenorėčiau aš ir, spėju, Jurgis Janušaitis, kad Dirvos skaitytojai susidarytų klaidingą įspūdį apie ALTS-gos įsteigimą ir išaugimą iš J. Janušaičio Dirvoje, tilpusio 1991 metų gegužės 9 d. Nr. 19 straipsnio: "Vytautas Abraitis atšventė savo amžiaus deimantinę sukaktį", kuriame tarp kita ko jis rašė, kad 1943 metais įsteigto Tautininkų Centro pirmininku išrenkamas Vytautas Abraitis "iš kurio išaugo (1949) Tautinė sąjunga". Nors ir yra tiesa, kad 1943 metais įkurtas Tautininkų centras turėjo svarios įtakos ir reikšmės tautininkų srovei Amerikoje konsoliduojant, bet faktiškai jis buvo tik vienas iš tų trijų tautinių organizacijų: Lietuvai vaduoti sąjunga, Amerikos lietuvių misija ir Tautininkų centras, sutariusių jungtis į vieną organizaciją.

Veiksniai, anuo metu lėmę tautininkų įsijungimą į Amerikos lietuvių tarybą (Europoje esančių tautininkų raginimas ir įtaigojimas ir didelės dalies Amerikos lietuvių noras, kad Lietuvos nepriklausomybės atstatymo pastangos turi būti viešingos), vertė paskubinti visų trijų tautinių organizacijų susijungimą. Tuo reikalu 1948 m. gegužės 15-16 d.d. buvo sušauktas Amerikos lietuvių tautinių organizacijų ir veikėjų pasitarimas J. Bačiūno vasarvietėje, Tabor Farm, Mich. Jame, po dviejų dienų pasitarimų, buvo priimti nutarimai:

1. Sudaryti vieną bendrą šios srovės organizaciją, apimančią visus srovės interesus, išdėstytus veiklos programoje ir apimančią visas Amerikos lietuvių kolonijas, drauge ir su jau veikiančiu Amerikos lietuvių tautininkų centru,

2. Iš Lietuvai vaduoti sąjungos ir Amerikos lietuvių misijos, nuosekliai prisilaukiant tų organizacijų vidaus tvarkos, padaryti laiko sąlygoms pritaikomą bendrosios

organizacijos šaką.

3. Bendrąją organizaciją padaryti šios srovės organizaciniu kamieniu ir jos būsimą vadovybę – VYRIAUSIA ŠIOS SROVĖS REPRESENTANTE,

4. Šiems nutarimams vykdyti uždavins bus: įtraukti į šį darbą visas aktyviausias srovės pajėgas; su jomis bendradarbiaujant, paruošti bendrosios organizacijos programos ir statuto projektus ir privesti darbą iki steigiamojo bendrosios organizacijos seimo.

Komisija sudaroma iš šių asmenų: J. Bačiūno, P. Žiūrio, A. Olio, V. Abraičio, A. Trečioko, J. Ginkaus, A. Nasvyčio, P. Linkaus ir V. Rastenio.

Šios reorganizacinės Komisijos, kuri oficialiai pavadinta Amerikos lietuvių tautininkų srovės organizacijų bendrąja Komisija, primininku išrenkamas adv. A.A. Olis, o reikalų vedėju paskiriamas V. Rastenis.

Ši Komisija, nutarusi, kad visos trys veikiančios organizacijos turi sušaukti savo nepaprastus seimus, kurių nutartų tas organizacijas likviduoti, išiliejant į naujai steigiamąją. Tai atlikti buvo nutarta bendrajame tautinės srovės organizacijų seime, numatytame šaukti New Yorke 1949 m. gegužės 21-22 dienomis, dalį jo laiko skiriant uždaromųjų organizacijų posėdžiams,

Dauguma kelionių aplenkia Maskvą. Maršrutai įdomūs – Šiluvos Atlaidai, kelionė laivu Baltijos jūroje, Lietuva, Kopenhaga, Varšuva, Helsinkis

Smulkesnėms informacijoms ir lankstinukams, kreipkitės į

BALTIC TOURS

77 Oak St., Suite 4 Newton, MA 02164
Tel. 617-965-8080 Fax 617-332-7781

VYTAUTAS LANDSBERGIS CHICAGOJE

(Atkelta iš 1 psl.)

Trumpai kalbėjo ir pats V. Landsbergis, kuris prisiminė susitikimą su JAV prezidentu. Dėkojo visiems susirinkusiems, pažymėdamas, kad toks gausus būrys jį sujaudino. Taip pat žodį tarė šio susitikimo vadovė Regina Norušienė ir kiti talkininkai – Linas Norušis ir Jonas Lendraitis.

Iš areodromo savo limuzinu, kurį lydėjo Chicagos policija (beje, ji visą laiką V. Landsbergį lydėjo), prezidentas ir kiti palydovai važiuo į viešbutį, o tada į Loyolos universiteto konvokaciją, kur jam buvo suteiktas teisių garbės daktoro laipsnis.

Sekančios dienos ryte garbingas svečias dalyvavo iškilmingose mišiose šv. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje, po kurių bažnyčios šventoriuje padėjo vainiką žuvusiems kruvinąjį sekmadienį atmin-

kitą – naujai, bendrinei organizacijai. 1949 m. gegužės 21 dieną Lietuvai vaduoti sąjunga, Amerikos lietuvių misija ir Amerikos lietuvių tautininkų centras atliko sutartus suvažiavimus ir nutarimus: esamas organizacijas likviduoti ir įsijungti į sekančią dieną steigiamą – AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĘ SĄJUNGĄ.

Tokiu būdu matome, kad Tautininkų centrui ir man J. Janušaičio priskirti nuopelnai dėl ALT s-gos išaugimo yra nei kiek didesni, greičiau mažesni, už kitų tautinių organizacijų ir pavienių steigėjų nuopelnus. Savo 75 metų sukakties proga gal galėčiau "pasididžiuoti tik abejotinos vertės nuopelnu", kad šiuo metu esu likęs vienintelis gyvas, tos buvusios bendrines tautininkų reorganizacinės komisijos narys, privedusios prie ALT s-gos įsteigimo.

Su tikra pagarba ir padėka mane sveikinusiems 75 metų sukakties proga

Vytautas Abraitis

ti prie ten esančio paminklo. Jis čia tarė ir žodį, ir atsakinėjo į televizijos darbuotojų klausimus. Po to apsilankė vietos evangelikų "Tėviškės" parapijoje, o tada sekė pietūs Balzeko lietuvių kultūros muziejuje su lietuviškųjų organizacijų atstovais.

Lietuvos prez. Vytautas Landsbergis sveikina pora tūkstančių minią Chicagos Midway areodrome gegužės 11 d., kada jis atvyko penkių dienų vizitui į pasaulio lietuvių sostinę. Dešinėje jam ploja Illinois gubernatorius Jim Edgar. Ed. Šulaičio nuotr

Sekmadienio buvo susitikimas su Chicagos lietuviais Marijos aukšt. mokyklos salėje, kur atsilankė apie 1500 žmonių kurie išgirdo apie valandą užtrukusią V. Landsbergio kalbą – gana išsamų pranešimą ir Lietuvos gyventojų kasdienybę, įvairių problemų paryškinimą. Prezidentas kiek ilgiau sustojo ties nuosavybės gražinimo bei Lietuvos pilietybės klausimais, kurie, kalbėtojo nuomone, labai sudėtingi ir nelengvai išsprendžiami. Čia irgi kalbėjo Lietuvos gen. garbės konsulas V. Kleiza, dr. A. Razma, o programai vadovavo dr. T. Remeikis. Buvo įneštos įvairių organizacijų vėliavos, sugiedoti himnai, paskaityta invokacija ir kt.

Trečiosios viešnagės dienos ryte prezidentas su palyda pusryčiaavo Chicagos arkivyskupijos valdytojo kardinolo J. Bernardin namuose, o tada turėjo spaudos konferenciją spaudos, radijo ir televizijos atstovams. Sekančiomis dienomis garbingasis svečias turėjo pokalbius su Chicagos pagrindinių dienraščių "Sun-Times" ir "Tribune" redakcijų darbuotojais, Chicagos miesto burmistru Daley ir kai kurių etninių grupių vadovais.

Antradienį vakare buvo iškilminga puota Field Museum of Natural History, kurį rengė Lietuvių Bendruomenė su keliomis amerikiečių organizacijomis. Ši puo-

ta sutraukė apie 800 žmonių, nežiūrint, kad bilietas kainavo 100 dol. Beje, šios puotos, o taip pat ir daugumos kitų susitikimo renginių pelnas buvo skiriamas JAV Lietuvos Bendruomenės "Dovana Lietuvai" fondui.

Paskutinę viešnagės dieną – trečiadienį prez. Landsbergis turėjo nemažą pasimatymų su įtakingais amerikiečių pareigūnais, versli-

ninkais bei kitais. Tos dienos vakare jis atidarė Lietuvių Muzikos šventę Religinės muzikos koncerto metu Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje Brighton Parke. Po šio koncerto dalyvavo susitikime ir atsisveikinime su Chicagos lietuviais tos parapijos salėje.

Prieš V. Landsbergio atvykimą, ši viešnagė buvo garsinama vietinėje spaudoje, per televiziją bei radijo. Toks pats didelis dėmesys buvo rodomas ir vizito metu, kasdien vis duodant žinių bei reportažų iš Landsbergio viešnagės momentų. Buvo duota platesnių pasikalbėjimų su svečiu per televiziją bei radijo (abi "National Public" stotys).

Lietuvos vardas vėl plačiai nuskambėjo Chicagoje, kaip kad retai anksčiau. Tai buvo gera propaganda Lietuvai.

Žinoma, visokių pasimatymų prezidentas Landsbergis turėjo daugiau negu čia suminėjome. Visus juos net išvardinti reikėtų daug vietos.

VISI SIUNTINIAI Į LIETUVĄ siunčiami su pristatymu į namus papigintomis kainomis. Rūbai, maistas, vaistai – KIEKIAI NERIBOJAMI, MUTTO NĖRA.

Savo daiktus siųskite mums paštu arba UPS. TRANSPAK, 2638 W 69th St. Chicago IL. 60629 312-436-7772

VEIKLA APIE KURIĄ NESKELBIAMA

Viešai gaunamus dokumentus sklaidant

Antanas Dundzila

BEFORE THE
DEPARTMENT OF TRANSPORTATION
WASHINGTON, D.C.

U.S.-U.S.S.R.
NORTH ATLANTIC COMBINATION
SERVICE CASE

Docket No.
47149

LITHUANIAN AMERICAN COUNCIL, INC.
MOTION TO WITHDRAW TESTIMONY
AND TO OBJECT TO PROCEEDINGS

The Lithuanian American Council, Inc. (the "LAC") moves for leave to withdraw its direct exhibit submitted to the Department of Transportation (the "Department") on October 23, 1990 and expresses its objection to that aspect of the proceedings which seeks to grant the aircraft of a United States corporation the right to cross into the sovereign airspace of any one of the Baltic republics of Estonia, Lithuania or Latvia on the basis of the Civil Aviation Agreement concluded between the Governments of the United States and the U.S.S.R. in May, 1990.

I. Motion to Withdraw Testimony

In support of this motion, the Lithuanian American Council, Inc. states as follows:

1. The testimony contained in the October 23, 1990 direct exhibit of the LAC, upon information and belief, was not in fact written by Dr. Thomas Remeikis, the Director of Public Affairs of the Lithuanian-American Community, Inc. as indicated on the exhibit submitted to the Department, nor approved or reviewed in advance of its submission by the officers or directors of the LAC. The LAC finds the statements and conclusions included in the exhibit to be unacceptable and find that such statements do not reflect to the official position of the LAC.

T. Remeikio, pareiškimą. Kai pirmadienį, spalio 22, ALT-os pareigūnai skambino advokatams į Washingtoną prašydami tam tikrų pataisų tekste, ALT-ai buvo atsakyta, kad dokumento taisyti nebegalima, nes sekančią dieną, spalio 23, jis bus įteiktas JAV TM-ai.

Toliau ALT-os atsimetimo rašte adv. W. Hough savo įprastu kruopštumu išdės to politinius ir tarptautinės teisės, Lietuvos Respubliką liečiančius, reikalus. Jie yra įdomūs ir reikšmingi, bet tai visai atskira tema.

III. Conclusion

The LAC respectfully moves to withdraw testimony contained in the direct exhibit, purportedly filed on its behalf on October 23, 1990, and requests the Department to sever that portion of these proceedings which may result in the granting of air transit rights over the territories of any of the three Baltic states of Estonia, Latvia and Lithuania until such time as the United States Government enters into and concludes direct, bilateral civil aviation agreements with the independent governments of Estonia, Latvia and Lithuania.

The Lithuanian American Council, Inc.

By: *William J. Hough*
William J. Hough, III, Esq.
on behalf of the
Lithuanian American Council, Inc.

Paskutiniuose DIRVOS numeruose skaitėme apie 1990 rudenį JAV Lietuvių Bendruomenės (LB-ės) ir Amerikos Lietuvių Tarybos (ALT-os) JAV Transporto Ministerijai (TM-ai) įteiktą pareiškimą, kuriame šios dvi organizacijos rėmė tiesioginį oru susiekimo atidarymą tarp Amerikos ir Rigos aerouostų. Vėliau ALT -a savo pritarimą šiam projektui atšaukė, o po to LB-ė jį patvirtino. Šiame numeryje daugumoje žvelgsime į ALT-os pritarimą atšaukiančio rašto duomenis.

ALT-os atsisakymo projektą remti raštas yra stebinant, nes iš jo matyti, kaip sekmingai bet grubiai, beveik ciniškai, svetimi interesai manipuliavo šias mūsų dvi organizacijas. Trumpai – drūtai viską suvedus ir čia nesileidžiant į politinės kontraversijos klausimus, vaizdas yra toks:

– LB-ės ir ALT-o vardu paruoštą raštą (žiūrėti pereinamos savaitės DIRVA), iš tikrųjų suredagavo, atspausdino ir TM-ai įteikė American Trans Air firmos pasamdyti amerikiečiai advokatai. Prieš raštą įteikiant, ALT-os vadovybė negavo galimybės tekstą patvirtinti, o praktiškai žiūrint – net su savo vardu paruoštu tekstu susipažinti!

– Iš dokumentų neaišku, kokius ryšius su advokatais ir su ALT-a palaikė LB-ė. Savo 1990-XII-7 d. rašte TM-jai LB-ė visgi teigia, kad ji advokatų paruoštą tekstą peržiūrėjo ir patvirtino. Tiesa, teigime nesismulkinama pasakyti, kada tai buvo padaryta: ALT-ai pareiškimo galutinė redakcija buvo atsiųsta tik tą lemtingą penktadienio naktį, o sekančią pirmadienį jau buvo atsisakyta bet kokius pataisymus dėti.

– American Trans Air firmos pasamdyta Washing-

tono advokatų bendrovė (Galland, Kharasch, Morse & Garfinkle, P.C.) savo atsakyme JAV TM-ai nekėlė ALT-os atsisakymo, o tik toliau gynė savo kliento interesus skraidyti į Rigą.

– ALT-ai atsimetus, LB-ės 1990-XII-7 d. rašte TM-ai yra sužymėti keli paaiškinimai ir patvirtintas toliau nepasikeitęs LB-ės nusistatymas skridimus į Rigą ir toliau remti. Charakteringa, kad šis laiškas jau parašytas ant LB-ės laiško popierio ir paties T. Remeikio pasirašytas. Ypač charakteringa yra laiško data, XII-7: raštas parašytas dvi dienas prieš Prezidentui V. Landsbergiui atvykstant į Washingtoną.

– Reikia daleisti, kad ALT-os atsimetimas tapo akstinu dar vienam, papildomam latvių pareiškimui.

ALT-os atsimetimo laišką parašė ir pasirašė lietuviams ir Lietuvai gerai žinomas, daug teigiamai pasidarbavęs advokatas William J. H. Hough. Jame teigiama, kad 1990-X-23 d. LB-ės ir ALT-os bendro rašto autorium nebuvo T. Remeikis ir kad kai kurie rašto pareiškimai bei išvados yra ALT-ai nepriimtini ir neatitinka ALT-os nusistatymo.

Toliau rašoma, kad apie svarstomą Amerikos – Rigos oru ruožą ALT-a sužinojo tik 1990 spalio mėn. pradžioje, nors pati sutarties įgyvendinimo byla TM-je buvo užvesta 1990 liepos mėnesį. Spalio pradžioje American Trans Air advokatai paprašė ALT-os pritarimo Rigos projektui ir (geraširdiškai...) pasisiūlė ALT-ai padėti su pareiškimais, liečiančiais ALT-ą, lietuvių Amerikoje, bei keliones į Lietuvą.

1990 spalio 19 penktadienio naktį 11 val. fakso būdu į ALT-os būstinę advokatai atsiuntė tą, neva tai

Rašto išvadose ALT-a pareiškia: (1) atsisakanti to, neva tai "savo" pareiškimo, dokumentuoto 1990-X-23 d. bendrame rašte su LB-ė; (2) prašanti sustabdyti oru kelionių į Lietuvą, Latviją ir Estiją planus iki tokio meto, kai JAV-ės galės pasirašinėti sutartis su nepriklausomomis Pabaltijo valstybėmis.

Ar čia ne stulbinanti medžiaga dramos veikalui?

1991 balandžio 11 d. TM-je pasiteiravęs (telef. (202) 366-9322) sužinojau, kad tos nelemtos sutarties įgyvendinimo byla (Docket No. 47149) šiuo metu jau yra pruošta sprendimui, bet sprendimas dar nepadarytas...

(Pabaiga sekančiame numeryje)

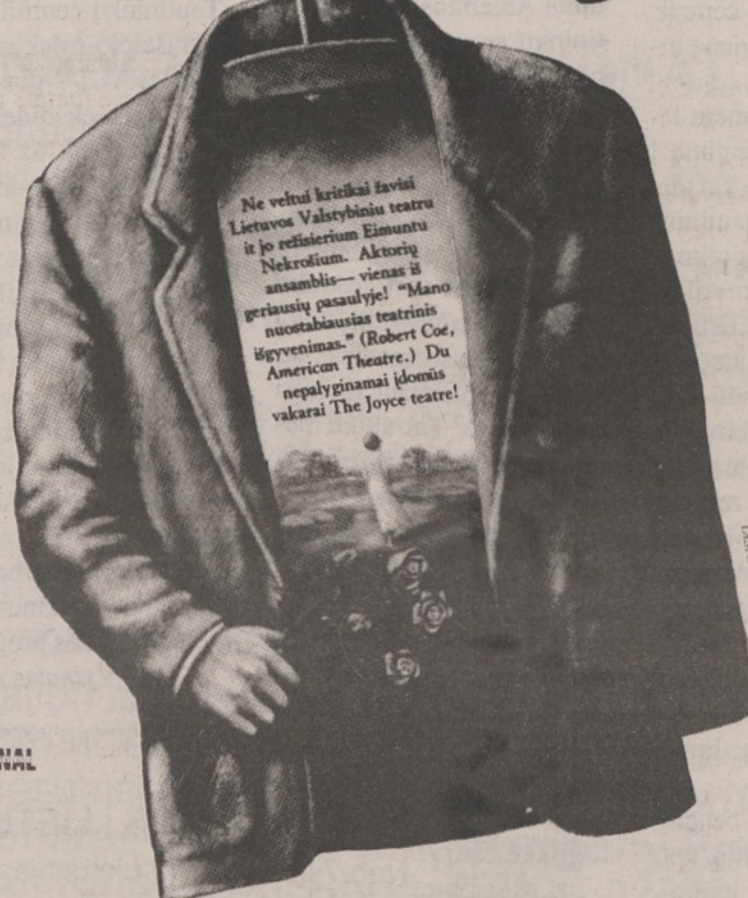
Clevelande, pas L. ir A. Sagių, iš Lietuvos lankosi 1990 m. rengtos Tautinių dainų ir šokių šventės vyriausia šokių režisė E. Morkūnienė. Ji, čia būdama, patalkins ir Grandinėlei. Viešnia stovi tarp L. ir A. Sagių. Vl. Bacevičiaus nuotr.

BIRŽELIO 13 - LIEPOS 7

The Joyce Theater ir Lincoln Center Theater pristato du scenos veikalus iš Vilniaus

Lietuvos Valstybinis Jaunimo Teatras

DĖDĖ VANIA & KVADRATAS

An event of
THE NEW YORK
INTERNATIONAL
FESTIVAL
OF THE ARTS
JUNE 8-23
1991

TRADITION AND INNOVATION IN
MUSIC, DANCE AND THEATER

"NUOSTABU!"

— Los Angeles Times

Spektakliai lietuvių kalboje; vertimas į anglų kalbą vyksta tuo pačiu metu. Ausinės — veltui.

Dėdė Vania- Birželio 13-16 ir 25-30 Kvadratas- Birželio 19-23, Liepos 2-7
Tvarkaraštis: antrd.-penkt. 8 v.v. šešt. 2 v.p.p. ir 8 v.v. sekmd. 2 v.p.p. ir 7:30 v.v.
Bilietai: \$30 20 ar daugiau asmenų grupės gauna 20% nuolaidą, \$24

JOYCECHARGE 212 242 0800

THE JOYCE THEATER 175 EIGHTH AVE. AT 19TH STREET, NEW YORK, NY 10011

KŪRYBA IR MOKSLAS

Amžiną atilsį Stasiui Santvarui

Taip pavadintą straipsnį, tik mirus Stasiui Santvarui, parašė ir "Lietuvos Aids" atspaudė poetas Jonas Juškaitis gimęs 1933 metais, tame pačiame panemunių ruože, kaip ir S. Santvaras, Jis, nuo vaikystės žinojo Stasį Santvarą, bet tik žymiai vėliau, kaip amžiumi tolimi vienas nuo kito, susidraugavo laiškais.

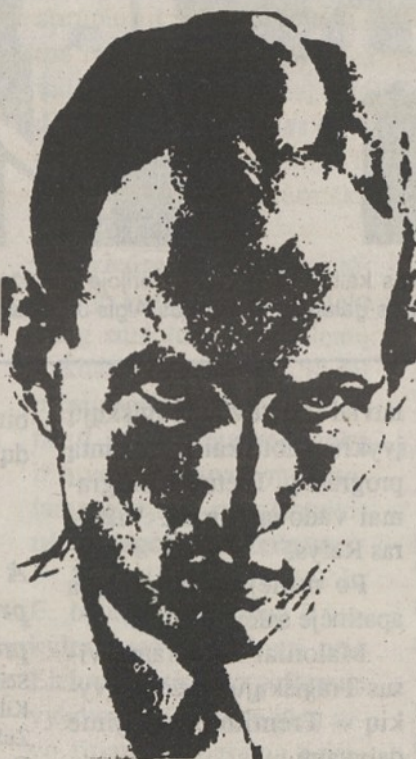
Jonas Juškaitis yra parašęs visą eilę poezijos knygų suaugusiems ir vaikams, vertęs gerųjų vokiečių ir austrų poetų kūrybą į lietuvių kalbą. Jo rašinyje įdomus, todėl manome, kad bus įdomus ir Dirvos skaitytojams. Redakcija

Iškrito dar viena "Antrųjų vainikų" gėlė – balandžio 12 d. Bostone mirė S. Santvaras. Pernai po tuo pačiu stogu užgėso poetas A. Gustaitis, kurio satyrose paslėptos skausmo marios...

K. Binkis, J. Tysliava, S. Santvaras, V. Montvila, J. Žlabys – Žengė buvo nepriklausomybės kovų savanoriai. Kokie likimai! Tačiau niekad neužmiršiu pastarojo žodžių, man pasakytų apie V. Montvilą, gal visų dramatiškiausią, kurio ir mirtis neaiški: jį gerbdavau vien dėl to, kad buvo savanoris. Šimtmečio pabaigoje vertėtų prisiminti pradžią – kad ir A. Bartuškos seną knygą, kaip kunigas A. Burba ir bedievis J. Šliūpas, už vieno stalo pečius suglaudę, dirbo savo tautai...

Jurbarkė ką tik po karo iš "Antrųjų vainikų" ir "Žemaičių" skaitydamas S. Santvaro autobiografijose – "turėjau ne tik garbanotą, bet ir visokių sumanymų pilną galvą", "nei į vieną mūsų literatūros srovę nepatekau", "kai kada su labai geliančia širdimi turėjau eiti vienas", - net nepasvajodavau, jog kada nors su juo bus lemta ilgiems metams susibūti laiškuose ir net nekrologą rašyti. O savo visą kūrybą jis pats geriausiai apibūdino minėtais žodžiais. S. Santvaro poezija talentingesnių ir modernesnių kartų kritikuota. Bet krintant iš "Antrųjų vainikų" į šaltą kapą, iš poezijos neišskrintama. Kiekvienas su kiekvienu randame savo kalbą, todėl ir mudviejų, kaip to paties kampo žmonių, kalba buvo ypatinga.

Jis buvo dvasios idealistas. Kai padejavau dėl to, kas dedasi šėtono supjūdytoje mūsų tautoje, su širdgėla atsakė: "Man tai priminė laikus, kai aš pats sutelktu žvilgsniuėjau paskui Putiną, Binkį, Krėvę, Sruogą, Kiršą, Vaičiūną... "Ne gar-

senybių piešti jo portretai išeivijoje čia tikti, o šis portretėlis iš 1928 m. antologijos "Pirmas dešimtmetis". Gal nedaugelis ir žino, kad jį 1925-27 m. piešė Palangoje Vytautas Bacevičius, J. Šliūpo žmonos, poetės Eglės, sesers sūnus, tada studijavęs daile Paryžiuje. Nedaugelis žino, kad į gimtąjį Seredžių iš Vilniaus per Pirmąjį pasaulinį karą pėsčias parėjęs keturiolikos metų mokinytis dar buvo S. Zaleskis. Kaip ir aš nežinojau, kad Antrajam prasidėjus S. Santvaras 1941 m. vasarojo Rotulių kaime, už kelių sodybų nuo mano tėviškės, ir mudu, nelygūs amžiumi, vienas kito nepažindami, matėme, kaip "tuo metu specialią SS komanda naikino Jurbarko žydus.

Kažkoks feldfelis skaudžiai sumušė dr. Sabataitį, norėjusį gelbėti skulptorių Grybą ir savo kolegas žydus gydytojus". Jurbarkietė, jo žodžiais, save laikė soliste M. Rakauskaitė, o "F. Kirša su jos paveikslu ir akis užmerkė". Nors ji gimė Amerikoje, bet parvyko į Žindaičius, nes buvo teta iš to kaimo kilusio solisto V. Baltrušaičio, kuris Santvarui kaip "jaunesnysis brolis".

S. Santvaras iš Motiškių, iš ten ir S. Šimkus. Dabar Rūstekoniai... Lankė dramos studiją Kaune, Milane studijavo dainavimą, italų kalbą ir literatūrą, buvo operos solistas, teatralas, pedagogas, redaktorius, visuomenės veikėjas. Lietuvoje išleido tris poezijos knygas ir dvi pjeses. Po karo Vokietijoje vadovavo Lietuvių rašytojų draugijai, Amerikoje rėmė Lietuvių enciklopediją, rašė jai apie teatrą, muziką, poetiką, italų litera-

tūrą. Pakeltas Rašytojų Draugijos garbės nariu. Visą gyvenimą iš originalo kalbų vertė operų libretus. Bendradarbiavo su kompozitoriais S. Šimkumi, J. Pakalniū, J. Gaideliu. Išeivijoje išleido dar šešis poezijos rinkinius, rašė apie kitus, rengėjų kūrybą.

Su juo susipažinau per knygas. Jau nebe jaunas Amerikoje, kur lietuviai po karo atvyko "be anglų kalbos, su mažais vaikais ir didele vargų našta", stebino savo energija ir darbštumu. Jis buvo kviečiamas į Lietuvą apsilankyti, visiems pas jį apsilankiusiems džiaugsmingai šypsojosi... "Aš kaip senas šėmas jautis dar vis savo jungą velku". Nors laiškuose retai suvaitota "turėjau pasimatymą su chirurgu", "peilis yra peilis", nors garsiai skambėdavo "verčiu Ž. Bize operą "Perlų žvejai", "B. Smetanos "Parduotąją nuotaką", "pusmetį turėjau nelengvo darbo redaguodamas P. Gaučio verslą poezijos antologiją "Italijos balsai", "kaip žinai, St. Šimkus ne vienu požiūriu man yra didžiai brangi asmenybė", tad "važiuoju į Čikagą pasakyti "pamokslo", nors šildė mielos šypsenos dėl kokio suvėlinto atsakymo – "Jaučiuosi lyg būčiau Paties lauko ežią nuaręs", "pats sau turėčiau skelti į ausį", bet buvau iš tų, supratusių, kad į Lietuvą net laisvės metais tegali grįž

ti vien jo raštai ar pelenai... Kai pernai "Vagos" leidyklos prašomas parašiau, ką pats pageidautų vienu stambiu tomu iš savo kūrybos išleisti, po ilgos tylos gavau kelis sakinius visai ne apie literatūrą, o "berašant nusviro ranka".

Per vėlai prašyta... Nebe jauną, tiek visko mačiusį, pačiam stebintis – garbės ar nusivylimų, rašantį "knygos, aišku, gundo, bet dabar mano bėda jau ne ta, – ne kaip knygų prisigaudyti, o ką daryti su tom, kurios lentynas apgulė? Sako, kad biblioteka, kaip vaisių sodą, žmogus tegali užsiauginti tik vieną kartą. Aš mėginau tą daryti du kartus savo gyvenime, o kokie to vaisiai? Tik išsimėtymas ir nelemta baigtis", arba "Mano stichija buvo teatras, dramaturgija, bet kai netekau teatro, tai ir dramų statymą audros nu-pūtė", arba "Trumpai tariant, kai į apmąstymus nūgrimztu, man rosi, kad aš gyvenau griuvėsiuose. Buvo svajota, buvo siekta, gal šiek tiek ir padirbėta, bet vienalyčio pastato nėra, tėra tik pakelėse išmėtyti atskiri gabalai, iš tikro – tik krūva griuvėsių!..". Taip rašantį vis tiek skaudino, kad "Egzodo literatūros atšvaitai" pradėti recenzija apie jo silpniausią knygą "Laivai palaužtom burėm", kuri buvo išleista tik dėl baimės, jog visi 1944 m. pasitraukę į Vokietiją gali patekti rusams, todėl bent eilėraščius, kad ir tokius, norėta Vaka-

ruose palikti. Jaučiau, kad brangiausia knyga jam "Aukos taurė" – jei kas ją būtų badę, būtų tiesiai į širdį dūrę. Tiek išgyvenusių ragindavau nors patikslinti, kur tik suras klaidų, kaip raginau ne vien ir Lietuvoje. Nusinešus į kapą, nesibaigtų jaunesniųjų kartų kivirčiai iš nežinojimo. Parašydavo kultūros žmonėms.

Pavyzdžiui, tokių vietelių vertas ne aš vienas:

"...tik jūs Lietuvos P.E.N. centro per greit neužmigdykit, nepraraskit entuziazmo, tą organizaciją truputį pažįstu, tai tikrai stipri mūsų žemės rašytojų sąjunga".

"Dainose ir sapnuose" mėginau sukurti savaimingą lietuvišką dainą ir romaną".

"Miesčionėjimas ir materializmas emigrantus ėda turbūt daug žiauriau negu jus Lietuvoje. Mūsų čia tik keli lašai, o ir tie patys nepajėgiame sulipti į darnią gretą", "jeigu ne savas, tai beveik ir ne žmogus".

"Pagirėnų" operą St. Šimkus kūrė sunkiai. "Tiesą kad minėtiems laikraščiams ("TarybųLietuvai" ir "Tiesai" – J.J.) jis buvo vieną ar kitą str. parašęs, bet jo tekstai buvo taip iškreipti ir perredaguoti, į juos įterpta minčių, kurių jis nepasakė, tai ir vėl St. Šimkus jaudinosi, bėgiojo į redakciją, protestavo... Tokia yra tiesa, kurią aš čia liudiju". "Kaimas prie dvaro" štai kaip atsirado... po veikėjų sąrašo aš buvau parašęs: "Veiksmas vyksta Lietuvoje, kaime prie dvaro". Tas "Kaimas prie dvaro" patiko anuo met galingam vyrui P. Cvirkai – tai tie žodžiai ir ta po antruoju operos vardu".

"Lyrikai" buvo parinkti penki religiniai eilėraščiai (tiesa, labai "nekalti"), aš pridėjau šeštą – "Audėją", kurio mintis jau nesunkiai atmezgama. Iš tikro kiekvienas to ciklo eilėraštis – tai Kriktaus įvaizdis, tai su juo ten kalbama. Bet kadan gi to įvaizdžio minties iki šiol niekas net nebandė atmegzti, tai ciklas jau ir baigia nuvysti".

O mudviem su žmona rašydamos, kad užgrūna – Lietuvos ilgesys ir nejaukus dvasios nerimas, prašydavo – "kai lankysite Veliuoną ir Seredžių, pabraukite delnais per pievų žolę ir mano vardu pasakykite – "sveika".

Jonas Juškaitis

KAUNAS MEDICAL ACADEMY & NORTHEASTERN UNIVERSITY

offers its

CONTINUING EDUCATION SEMINAR IN LITHUANIA FOR PHARMACISTS

15 Hours Credit for Continuing Pharmaceutical Education
JUNE 9 -17

Pharmacists, their families, relatives and friends are invited to participate. There will be sightseeing programs in Kaunas, Druskininkai and Vilnius for non-seminar participants.

Tour price.....\$ 1,849.00 from Boston & New York
Continuing Pharmaceutical Education Fee
for Seminar Participants.....\$150.00

Seminar Faculty: Dr. Barry Bleidt, Professor of Pharmacy
Administration Xavier University, New Orleans, LA.

Algirdas J. Lukosevičius, R. Ph., Director of Medical
Research Medical Education Network, New York, NY.

Dr. Michael Montagne, Professor of Social Pharmacy
Northeastern University, Boston, MA.

Dr. Eduardas Tarasevičius, Dean of Pharmaceutical
Faculty Kaunas Medical Academy, Kaunas, Lithuania

For more information, please contact:

BALTIC TOURS
77 Oak St., Suite 4
Newton, MA 02164

Skaitykit ir platinkit
DIRVA

UŽ GIMTĄ PALAUKE

Antanas Paulavičius

(Ketvirtas tęsinys)

Dvi merginos tuoj pribėgo prie manęs. Viena atnešė šalto vandens atsigerti, kita sudrėkintu rankšluosčiu nušluostė veidą, kuris buvo ne tik purvinas, bet ir kruvinas. „Oi, vyrai vyrai,— sako viena,— retėja ir retėja jūsų eilės. Kaip ažuolėlius kerta...“ Mane drebulys krečia. Blauzda išsipūtė, nebetelpa aule. Tada nesupratau, kad kraujas iš perkirstos arterijos veržiasi į raumenis, o ne į lauką, todėl blauzda vis storėja ir storėja. Perplovė peiliu aulą iki pėdos, užkėlė mane ant pečiaus. „Apšilsi, kol arklių suieškosim. Paskui nugabensim į saugią vietą“,— kalbėjo man vyrai.

Surado arklių, užkėlė mane, ir prasidėjo naktinis žygis. Reiks nueiti apie 20 kilometrų. Vienas prašo, kad savo parabelį atiduočiau, kitas dešimtšūvės geidžia, trečias grana-tą nori iš manęs paimti. „Kai grįši į rikiuotę, gražinsim“,— sako man. „Ne, vyručiai,— šneku nuolankiai,— prisiečiau: kol gyvas ir kol Lietuvoj bolševikai, ginklo neišleisiu iš rankų. Kas žino,— gal jūs išsilakstysite ir mane vieną paliksite.“ Žygiuojame. Pirmą žirgo eina pora vyrų, iš paskos seka kiti. Išvargęs esu, prieš tai kelias naktis nemiegojau. Kai tik užkėlė ant arklio, nuleidau rankas, apsikabinau gyvulio kaklą, padėjau galvą ant karčių — siūbuoja siūbuoja... ir užmigau. Lyg ir skausmas sumažėjo. Pramerkiu akis — su manim likęs tik Naras. Jis žino, kur mane galės palikti. Kiti vyrai kažkur nuėjo. Vėl pradėjo koją spausti, tvinkseti pakinklyje: tvinks tvinks blauzda storėja, vėlnio-niškai spaudžia, baisus skausmas. Išmušė karštis, sušlapau visas. O naktis šaltoka, ir sniegelis drėbti pradėjo. Akyse raibuliuoja. Balsu sudejavau. „Na, šitoks vyras, kaip ažuolas“,— atsisuko į mane Naras ir mėgino nuraminti. „Gyvenime man dar taip neskaudėjo“,— vaitoju. „Laikykis, bro-lau, laikykis.“ Atslūgo diegliai, tvinksetėjimas lyg praėjo, skausmas atlėjo...

Nuvedė mane pas žmogų, kur buvo slėptuvė įtaisyta. Kelias dienas prabuvau. O koja vis blogėjo ir blogėjo, net pajudinti nebegalėjau. O kai reikia citi „savo reikalą“ — tikra tragedija.

Po kelių dienų perkėlė mane į saugesnę vietą. Čia buvo ir kitas sužeistas vyras — Genys iš Kapsų. Jam granata ranką sudraskė. Įsitaisė ant tvarto šiauduose. Tris savaites čia išgyvenau. Pakviatė medicinos seserį. Ji perrišinėjo man koją, masažavo, bėt reikalai blogėja ir blogėja, kraujas pulsuoja į raumenis. Nebegaliu kojos pajudinti per kelį, net pirštų nepajėgiu pakrutinti. Kas bus?! Kaip gydytoją prisišaukti? Ir mūsų partizanai suveikė, nepamiršo manęs. Užlipo draugai ant aukšto ir sako: „Turim tau dokumentus: pasą ir karinį bilietą“. Padavė. Skaitau: Albinas Misingevičius. Papasakojo, kaip tie dokumentai pakliuvo į jų rankas.

Kudirkos Naumiesty buvo zootechnikas, dirbęs saugumui, nes nešiojosi ginklą. Jis visokių šunų pridare, daug kas nuo jo nukentėjo. Partizanai seniai norėjo su juo atsiskaityti, ir tik ieškojo progos. Ir štai jie sužinojo, kad Misingevičius su mokytoju Žibu nuėjo pas panas. Partizanai ten juos ir užklupo. Misingevičius dar ginčijasi: „Ką jūs, vyrai, darote? Mes — savi žmonės“. „Koks tu savas, mums seniai aišku.“ Mokytoją Žibą paleido, o Misingevičių pasivedėjo į mišką, įdavė kastuvą ir įsakė: „Kaskis sau duobę, jude“. Atbėgo to namo šeimininkas, kur merginos gyveno, ir pradėjo prašyti, maldauti: „Užtrauksite nelaimę ant mūsų namų. Mokytoją paleidote, jis papasakos, pas ką ir kur buvo jo draugas. Mums visiems baigta — Sibiras. Palikite, vyrai, dėl manęs“. Palikom gyvą, tik išrengę pusnuogį paleidome. Misingevičius nubėgo pagalbos ieškoti į Naumiesčio saugumą.

„Vešim tave, Juozai, į Kauną“,— pasakė ir nuėjo į apylinkės medpunktą, gavo gydytojo siuntimą į Kauno Raudonojo kryžiaus ligoninę.

— Bet dokumentuose kito žmogaus nuotrauka,— įsiterpia aš į Armonaičio pasakojimą.

— Mano laimei, aš labai panašus į Misingevičių: abu tamsūs, juodais plaukais.

— Juk paliktas gyvas Misingevičius galėjo per visas įstaigas ieškoti savo dokumentų,— vėl įsiterpia.

Armonaitis: „Taip ir buvo, visko atsitiko, į akistatą su juo stojau... Bet apie tai dar papasakosiu. Tada man buvo tas pat, kur mane bevežtų, su kieno dokumentais. Nepakeliamas skausmas, koja sukiėtėjusi. Kai tik nuvežė į ligoninę, seselė pirmiausia davė morfijaus. Aš pradėjau suvokti, kur esu. Trise palatoje. Sužinojau, kas jie: iš vienos pusės gulėjo partizanų sužeistas Babtų apylinkės vykdomojo komiteto pirmininkas, iš kitos — iš Rusijos grįžęs žydas. Kai praeina morfijaus veikimas, vėl skausmai, aš vėl šaukiuosi sesutės. Prašviesėjus protui, mane ima klausinėti, kur aš koją taip susižalojau. Sukūriau versiją, kad Prūsijos pasienyje ant minos užėjau. Doktorai ruošėsi daryti man operaciją. Buvau prisigėręs tiek daug morfijaus, kad nebeveikė jokia narkozė. Pagaliau po didžiulės porcijos užmigau. Operacijos metu sapnuoju sapną, kad iš aukštybių, iš debesų lopšyje mane leidžia žemyn skambant varpai: „din-din. Rodos, pažvelgiu pro lopšio kraštą žemyn — begalinė jūra banguoja, putoja tokia juoda. Didžiausios bangos. O varpas vis — din-din. O su paskutiniu dūžiu — dinnn! —

Dail. Rimtas Tarabilda iš Lietuvos kalba Čiurlionio galerijoje gegužės 10 d. atidarant Lietuvos grafikų parodą. Jo dešinėje — dabartinis galerijos direktorius Algis Janušas ir buvęs direktorius Vincas Lukas.

LOS ANGELES

1940 ir 1941 metų birželio mėnesio įvykiai skaudžiai pažeidė mūsų tautą ir nepriklausomybę. Praradome laisvę, tūkstančiai nekaltų buvo ištremti Sibiran. Šiandieną persekiojimai ir žudymai vėl kartojasi. Šiuos skaudžius įvykius Los Angeles mieste, pagal tradiciją, mini estai, latviai ir lietuviai drauge (Baltic-American Joint Committee).

Šiais metais Tragiškųjų Birželio įvykių — Trėmimų minėjimą išpuola rengti — vadovauti lietuviams. Minėjimas įvyks birželio mėn. 16 d. sekmadienį 12:30 val. p.p. šv. Kazimiero parapijos salėje.

Po oficialiosios dalies ir sveikinimų pagrindinę kalbą pasakys jaunosios kartos visuomenininkas TADAS DABŠYS.

Meninę dalį atliks estai,

latviai ir lietuviai, tragiškųjų įvykių nuotakai pritaikintą programą. Lietuvių programai vadovaus muz. Viktoras Ralys.

Po minėjimo parapijos apatinėje salėje kavutė.

Maloniai kviečiame visus Tragiškųjų Birželio įvykių — Trėmimų minėjime dalyvauti.

CHICAGO

"LIETUVOS AIDŲ" RADIJO PROGRAMOS 15 METŲ SUKAKTIS

Bus paminėta birželio 9 d. Šaulių salėje 2417 W. 43 gatvė, Chicagoje. Pradžia 12 val. Gros linksmus Ramanausko orkestras, šeiminkės gamina skanų lietuvišką maistą, bus šulinio išdalinimas ir kiti įvairumai.

Bus trumpa programa. Pagerbti radijo programos rėmėjai. Visi maloniai kviečiami dalyvauti ir praleisti

nugarmėjau į vandenį. Plaukiu (aš buvau geras plaukikas), iriuosi ir vis negaliu išplaukti. Dar pasistengiau, dar smarkiau užkabinau, ir mane išmetė į paviršių,— nubudau operacijos vidury. Pamačiau perpjautą koją. Plyšys ligi kaulo. Jie jau rankioja gyslas, o skausmas baisus, nes visiškai atgavau sąmonę. Pradėjau ant daktarų šaukti, kad gailį narkozės. Gal ir daugiau kvailysčių prikaltėjau per tą skausmą. Vėl migdo mane. Skaičiuoju iki šimto, neužmiegu, iš naujo skaičiuoju — visvien akys stulpu stovi. Pagaliau užmigau. Operavo labai ilgai. Pradėjo 11 valandą ryto, baigė visai sutemus. Atsibudau jau palatoje. Apčiupinėju koją — į metalinį rėmą įdėta, subintuota.

Dažnai pas mane ateidavo gydytojas. Labai geras buvo chirurgas Chlebanovas, kariškių gydytojas, profesorius. Vieną kartą jis atsivedė į palatą studentus. Girdžiu, aiškina studentams: „Dar neteko gydyti tokio ligonio, kad būtų taip sugedusi, tiesiog supuvusi koja. Reikalingas ilgas gydymas“. „Ar pasveiksiu, daktare?“ — paklausiau. „Ilgai teks gulėti“,— atsakė.

Po trijų savaičių koja tarsi pagerėjo. Nuvežė peršviesti. Matau pjūvį. Pūliai išvalyti, jaučiu, kaip pulsuoja. Chlebanovas pasakė: „Pasveiks“. Ir vėl grąžino į palatą. Vis dar karščiuoju, apetitą visai praradau. Nuo ilgo gulėjimo nugara prakiuro, nes nejudu. Mane lankydavo partizanų pasiųstas studentas, iš kitos palatos labai dažnai ateidavo seselė, kuri žinojo, kas esu.

Kartą mūsų palatai pranešė, kad ateis Iguolos bažnyčios klebonas Trakinskas ir kas norės, galės prieiti išpažinties. Pirmas pareiškė norą išpažinti savo nuodėmes Babtų apylinkės pirmininkas. Ir aš pasisakiau, kad eisiu išpažinties, kadangi jau keli metai nebuves, dabar pasitaisė gera proga. Šeimoje mes buvome religingai auklėjami. Per išpažintį aš klebonui daug ką pasakiau. Jis klausė klausė, o paskui sako: „O kas tave atvežė į ligoninę?“ Keistas man pasirodė jo klausimas. Atsakiau, kad kaimynas atvežė. Aš jam norėjau atiduoti pinigų, kurių nemažai turėjau. Jis neima, jam nereikia. Nebent mišioms. Ir įsidėjo į kišenę 50 rublių. „O kokiai intencijai mišias paaukoti?“ — paklausė. Tyliu. Tada jis pasakė: „Žinau žinau tavo intenciją“. Išėjo pasakęs, kad ryt prieš pusryčius atneš komunią. „Nevalgykite, pakentėkite.“

(Bus daugiau)

birž. 9 d. su "Lietuvos Aidu" klausytojais ir svečiais.

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai aukoję:

Ščiuka D. Dorchester	25.00
Kiliulis C. Lexington	20.00
Zitkevičius L. Brooklyn	5.00
Damijonaitis E. Riviera B.	15.00
Smelstoriū A. Euclid	5.00
Dulieba T. Cleveland	10.00
Zatkus A. San Bernardino	100.00
Yurkus J. Webster	10.00
Taoras G. Euclid	10.00
Balanda G. Warren	15.00
Abromaitis M.B. Canada	10.00
Puidokas P. Canada	10.00
Zavadskas V. Canada	5.00
Svedienė A. Clev. Hts.	30.00
Stuopis J. Sharon	25.00
Neverauskas J. Munster	5.00
Bostono Lietuvių Bend.	25.00
Valukas S. New Haven	10.00
Venclauskaitė D. Wolcott	25.00
Kašuba A. St. Pete.	10.00
Rukšėnas A. Wilby Hills	25.00
Petrauskis A. Rocky River	10.00
Matas G. Independence	10.00
Gruzdys V. Cleveland	10.00
Svoba J. Madison Hts	10.00
Dzikas S. (Berželio taut. šokių ansamblis) Hartford	25.00
Užemis Br. Hot Springs	10.00
Mulokas J. Santa Monica	10.00
Konce A. San Francisco	25.00
Chaves V. Marstons Mills	10.00
Baltrukėnas A. Dania	25.00
Stungevičius L. Canada	10.00
Cook Wm. H. Stone Rdg.	5.00
Petkus V. St. Pete.	15.00
Sakalas A. Omaha	50.00
Sedukis A. Brockton	5.00
Flynn B. Madeira	10.00
Barauskas V. Glendale	5.00
Stasaitis J. Brockton	15.00
Jonaitienė I. Cleveland	50.00
Bogusas T. So. Boston	10.00
Dovydaitis R. Dalton	50.00
Alšėnas P. Brecksville	5.00
Kaunelis I. Westland	5.00
Dabrila K. Chicago	5.00
Andrašūnas J. Chicago	20.00
Suvaizdis H. Cicero	15.00
Paršeliūnas J. Canada	25.00
Januška V. Canada	5.00

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

• ATKREIPKITE DĖMESĮ į skelbimą, kuris jau trečią savaitę garsina Lietuvos Valstybinio Jaunimo Teatro du pastatymus: Dėdė Vania ir Kvadratas. Vaidinimai vyks lietuvių kalba, bet jie verčiami į anglų kalbą, ir ausinių pagalba, nemokantieji lietuvių kalbos, vaidintojus gerai supras.

Bilietai kainos po 30.00 dol., bet grupėms po 20 žmonių, duodama 20 % nuolaida.

KNYGOS ATGIMSTANČIAI LIETUVOS MOKYKLAI

Sovietinio režimo laikotarpįje Lietuvos mokykla buvo priversta tarnauti sovietinei ideologijai. Tai buvo pagrindinė kliūtis švietimo ir pedagogikos vystymuisi. 1988 metais, kartu su augančiu atgimimu, Lietuvoje prasidėjo mokyklos reforma. Daug specialistų ėmė dirbti šioje srityje. Yra siekiama, kad naujoji mokykla suteiktų sąlygas jaunajai kartai augti ir mokytis tautinėje dvasioje. Reikalinga parengti naujas mokymo programas, paruošti naujus vadovėlius, padėti mokytojams susipažinti su modernia mokymo literatūra. Vykdam švietimo reformą didelis stabdis yra mokytojų metodikos stoka įvairiose pedagogikos šakose.

A.P.P.L.E. bendrija (American Professional Partnership for Lithuanian Education) gavo prašymą iš Lietuvos Respublikos Kultūros ir Švietimo ministerijos padėti aprūpinti Lietuvos specialistus pedagogine literatūra. Pateikiame trumpą citatą iš Lietuvos Respublikos Kultūros ir Švietimo Ministro pavaduotojo Auriemo Juozaičio laiško, rašyto 03.15, 1991. A.P.P.L.E. bendrijai... "Labai reikalinga Jūsų pagalba aprūpinant mūsų specialistus specialiąją pedagoginę literatūrą..." "Labai stokojame pedagoginės literatūros žmonių, dirbančių su atsilikusiais vaikais paruošimui, taip pat apie tokių vaikų diagnozavimo problemas. Kol kas beveik neprieiname prie pasirodiančios šios srities informacinės literatūros, spaudos. Turėdami galimybę suipažinti su vakaruose leidžiama šios srities literatūra, galėtume sparčiau ruošti mūsų sąlygoms pritaikytas programas".

Ypatingas vadovėlių ir mokymo metodikos trūkumas yra atsilikusiu vaikų srityje. Itin reikalingi aklųjų bei kurčiųjų vaikų vadovėliai, kalbėjimo, tarties mokymo metodika. Be atsilikusiu vaikų mokymo literatūros yra reikalinga ir kita metodinė literatūra. Pedagogikos psichologija ir filosofija, anglų ir kitų užsienio kalbų vadovėliai ir mokymo

metodika, visuomeninių mokslų literatūra.

Mieli tautiečiai, be jūsų pagalbos būtų neįmanoma aprūpinti Lietuvos specialistus modernia mokymo metodika. Lietuvos pedagogai deda visas pastangas įgyvendinti švietimo reformą ir sukurti naują, modernišką Lietuvos mokyklą.

Švietimo darbuotojai tėvynėje susiduria su be galo daug sunkumų ir problemų vykdam šią reformą. Todėl mūsų pareiga dabar yra ištiesti jiems pagalbos ranką ir atverti Lietuvos mokytojams priėjimą prie šiolaišinės pedagoginės literatūros.

Mieli lietuviai, A.P.P.L.E. bendrija kreipiasi į jus, kviesdama prisijungti prie Lietuvos švietimo reformos vykdymo. Prašome jūsų savo finansine parama prisidėti prie vajeaus "Knygos Atgimstančiai Lietuvos Mokyklai". Už šias surinktas finansines aukas bus perkamos specifinės mokslinės profesinės knygos, kurios yra be galo reikalingos Lietuvos mokytojams.

Per religinę Šalpą New Yorke šios knygos bus siunčiamos į Lietuvą. Kultūros ir Švietimo Ministerija išskirstys gautas knygas po Lietuvos mokyklas. Pedagoginius Institutus bei kitas mokymo įstaigas. Dalis knygų bus laikoma įsteigtoje Kultūros ir Švietimo Ministerijos bibliotekoje, kuria kviečiami naudotis visi Lietuvos mokytojai bei vaikų specialistai.

Norime paminėti, kad aukoti galima ir knygomis. Gal būt Jūs turite galimybę pirkti knygas su nuolaida arba gauti panaudotus vadovėlius iš mokyklų. Reikalinga sekanti literatūra:

1. Atsilikusiu vaikų mokymo literatūra (Special Education)
2. Pedagoginės psichologijos ir filosofijos literatūra (Psychology and Philosophy of Education)
3. Sveikatingumo mokslų literatūra (Health Education)
4. Visuomeninių mokslų literatūra (Social Studies)
5. Anglų bei kitų užsienio kalbų mokymo literatūra

KVIEČIAME KELIAUTI

Atliekame visus pavienių bei grupinių kelionių patarnavimus Greitas ir profesinis patarnavimas

Vykstantiems į Lietuvą pagal asmeniškąs iškvietimus: sutvarkom visus išvykimo dokumentus ir parūpinam geriausiomis sąlygomis lėktuvo bilietus.

Kreiptis pas: Ritą I. Staškutę (216) 991-3321

TRAVEL AGENTS INTERNATIONAL

20320 Farnsleigh Rd. Shaker Heights, Ohio 44122

Hartford Berželio Tautinių Šokių Grupės metiniam koncerte, balandžio 20, mergaitės sveikina svečius pašokdamos Kepurinę. M. Banevičiaus nuotr.

Bet kokiais klausimais ar pasiūlymais dėl vajeaus "Knygos Atgimstančiai Lietuvos Mokyklai" prašome skambinti Vaivai Vėbraitei – Gust, tel. (203) 347-7095 arba Jūratei Krokutei – Stirbienei, tel. (215) 969-6738. Čekius prašome rašyti Amer. Prof. Partnership for Lith. Education vardu. Aukos skirtos A.P.P.L.E. bendrijai yra nurašomas nuo federalinių mokesčių. Čekius prašome siųsti adresu: A.P.P.L.E. P.O. BOX 1370 West Hartford, CT 06107

Knygas siųskite adresu: Bronius Krokys 1124 Hedgerow Lane Philadelphia, PA 19115

Vajus tęsiasi iki šių metų mokslo metų pabaigos. Lai kas bėga ir pagalbos reikalingi Lietuvos vaikučiai auga be jiems tinkamų mokymo knygų. Pabūkime tais knygnešiais, kurie neštų Lietuvon naują žodį apie vaikų ugdymą ir mokymą. Suteikdami reikalingą Pedagoginę literatūrą mes padėsime Lietuvos mokytojams išauginti jaunąją kartą naujo tipo tau-

tinėje Lietuvos mokykloje. Lauksime jūsų paramos! A.P.P.L.E. Korespondentė Raimonda Rukšienė

ROMAS PUKŠTYS VĖL VYKSTA Į LIETUVĄ gegužės gale. PERVEDAMI DOLERIAI, PALIKIMAI jūsų giminėms ir draugams. Perveža dokumentus ir vaistus mažais kiekiais. Atsiskaityti iki gegužės 21d TRANSPAK, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

LIETUVOS RESPUBLIKOS AUKŠČIAUSIOJI TARYBA

VYTAUTAS LANDSBERGIS
PIRMININKAS

JAV Lietuvių Bendruomenės pirmininkui
Dr. Antanui Razmai

Gerbiamas Dr. Razma,

Lietuvos Respublikos Aukščiausios Tarybos Prezidiumo vardu reiškiu nuoširdžią padėką už Jūsų kilnią, humanišką ir pilną meilės Tėvynei veiklą, taip pat už materialinę paramą tragiškų sausio mėnesio įvykių metu žuvusiųjų šeimoms.

Informuoju, kad Lietuvos Respublikos Aukščiausioje Taryboje yra gauta JAV Lietuvių Bendruomenės persiųsti 20,000 JAV dolerių (8,000, 7,000 ir 5,000).

Su pagarba,

Vytautas Landsbergis
Pirmininkas

Vilnius, 1991 m. gegužės 3 d.

PATARIMAI SVEIKATOS REIKALAIS

Ar mokame valgyti?

Dr. Vytautas Apynys

Reikia atsiminti, kad kepenys gamina cholesterolį ir nereikalingą cholesterolio dalį įgrūdą į tulžį. Bet čia, Amerikoje, daktarai kas mėtai išpjauna virš 75,000 tulžių. O tulžis perkelia turinį į riebalus ir žmonės gasdinami nevalgyti riebalų. Tai gi ar klausysi ar neklausysi, visvien pralaimėsi. Laikykis tulžio su grietinėle ir sviestu. Ir būsi laimėtojas.

Cholesterolis yra esminė kūno dalis, o ne koks nors svetimybės išiveržimo raktis. Mokslininkas Ensteinas, sakė, kad religija nesusiduria su mokslu. Taigi, nežiūrint ar esi įsitikinęs į sutvėrimą ar į išvystymą, cholesterolis nebuvo įdėtas į kūną žmogaus nugalabinimui.

1989 metais nuo kovo pirmos dienos iki gegužės 31 dienos panaudojau aukštą cholesterolio dietą. Pusryčiams: trys kiaušiniai ir ketvirtis svoro sviesto. Pietums valgiau riebiausią mėsą, bet, žinoma, aš gėriau 24 puodukus ramunėlių arbatos. Kartais gėriau net daugiau. Iš ryto gėriau keturius puodukus kavos su grietinėle. O po penkių kilometrų bėgimo sugrįžęs, du stiklus alaus. Alus visuomet yra sveika po prakaitavimo, nes atidaro inkstus. Mano cholesterolis pakilo nuo 190 iki 205 mg.

Sudžiovinto cholesterolio kristalai, žiūrint per mikroskopą, atrodo aštrios, kaip CORNING WARE indo sudaužyto šukės. Žinoma, organizme, kraujuje, cholesterolis nesudžiovin-tas.

Mano manymu, cholesterolis užsikabino ant meškerės kabliuko, įrodymui, kad medicina rūpinasi piliečiais. Tikrumoje, didieji medicinos politikieriai kovoja be nustojo už status quo, apsaugojimui privatinę mediciną; nežiūrint to, kad jie jau seniai prarado ją, dėl HMO, PRO, ir visokias kitas OOS.; skaitant, žinoma "KAISER PERMANENTE", kurie susiorganizavo,

ir dirba savo naudai, o ne pacientų.

Taigi, jeigu kas nors serga vidurių problemomis: pavyzdžiui, persivalgius, nenaudokite jokių antacidų. Reikia tik išgerti arbatėlės kokius šešis puodukus, net su citrina, jeigu turit po ranka.

Kartais, po šešiasdešimties metų amžiaus, skilvis praranda rūkštį. Tada, praščiausia, reikia įdėti į kiekvieną puoduką gėrimo vieną šaukštuką paprasto acto. O jeigu tas nepadės, tuomet reikia nusipirkti virškinančių enzymų gaudančių be recepto – FESTAL II, Hoechst Roussel Co. ar ENTOZYME, Robins Co., parduodamų šimtas piliulių butelyje. Reikia paimti tris pil. po pietų, o viena p. po pusryčių ar vakarienės.

Gavau laišką iš Lietuvos su žinia, kad mano du draugai mirė nuo šlapimo pūslės vėžio. Pūslės vėžį žmonės gauna nuo tam tikro gėralo ar valgio. 1955 metais Chicagos Universiteto bibliotekoje suradau knygą apie carcinogenus. Ten yra paaiškinta, kad taukai ar lašiniai sparginti virš 190 laipsnių Fahrenheito pasidaro carcinogenic: sukels po tam tikro laiko vidurių ar šlapimo pūslės vėžį. Be to, visa kas, paruduoja kepat, pasidaro carcinogeninis. Pavyzdžiui, cukrus sušildytas iki parudavimo: angliškai vadinamas CAMEL, pavirsta į carcinogeną. Duonos plutos, tamsiai geltonos, ar rudos yra carcinageninės. Blynai parudavę carcinogeniniai. Spirgučiai, kuriuos mes taip mėgstame, yra carcinogeniniai. Kava yra carcinogeninė. Su pienu, ir net su dirbtiniu pienu, visiškai nepadeda, sumažinti pavojų. O grietinėlė padeda.

Geresniam supratimui apie gėrimą žvilgtelėkime į žmogaus kūno sudėtį. Suaugusio žmogaus kūnas susideda iš trilijono lastelių. Bet lastelės negalime lyginti su dangoraižio plytomis. Lastelės yra gyvos, lyginti-

nos su tam tikru veikiančiu ūkiu ar fabriku.

Prisiminkime, kad pirmoji gyvybė buvo tik vienos lastelės, vadinama ameba. Ir daug milijonų metų praėjo, kol daugialastelių gyvybės atsirado. Kadangi daugialastelių gyvybės yra komplikotos, tai ir pačios lastelės pasidarė irgi komplikuotos.

Lastelės susideda iš dvigubų baltiminių sienelių, perskirtu taukų sluoksniu tepimo tikslui, kad judėjimas nesukeltų trinties. Kadangi taukai yra integralinė kūno dalis, tai nereikia tikėti ir pasakymą, kad – some kind of fat cause some kind of cancer, nes patys taukai nesukelia vėžio. Karštis, spirginant taukus virš 190 laipsnių Fahrenheit, padaro taukus karcinogeniškus. Sparginti lašiniai tokio laipsnio karštyje, ar sutirpytas cukrus iki parudavimo, gali sukelti vėžį. Karameliniai saldainiai taip pat gali sukelti vėžį.

Bet grįžkime prie lastelių. Kiekviena lastelė pilna protoplazmos palygintina į tvenkinį. Tame tvenkiny yra sala, vadinama branduoliu. Tai gyvavietė lastelės galvos DNA., ir branduolėlis – gyvavietė viršininko pasiuntimo RNA.

Lastelėse yra, daugiau ar mažiau, šilumai gaminti dirbtuvių, vadinamų MITOCHONDRIJOMIS. Taip pat baltimų gaminimui ir perdirbimui dirbtuvių, vadinamų ribozomomis. Kiekviena lastelė turi sandėlius baltimams talpinti atsargai, vadinamu – GOLGY Region. ir t.t. ir t.t.

Kadangi kiekvienoje lastelėje darbas vyksta be sustojimo, tai neišvengiamai atsiranda ir atmatų. Kraujas keičia tvankinio vandenį. Nešvarumus gabe na į inkstus. Taigi mes turime gerti vandenį ne tik troškulio malšinimui, bet taip pat, kūno maitinimui ir valymui. O kadangi, kaip anksčiau minėjau, natūralinis naujagimio valgis – pienas, praskiestas viena dalimi maisto su šešiomis dalimis vandens, tai naujagimio maisto virškinimas ir absoravimas yra geresnis už vidutinio amžiaus ar gerai pagyvenusio žmogaus. Todėl mes turime daug daugiau vandens gerti, negu mes esame papratę. O be to, vanduo taip pat reikalingas ir kraujo spaudimui mažinti.

*

Dirva rūpinasi Jums duoti pačias pagrindines žinias kas šiuo metu dedasi Lietuvoje. Apie tai pasakyk ir savo kaimynui.

Kur tik prez V. Landsbergis Chicagoje ėjo ten vis netruk-davo televizijos ir radijo reporterių. Čia matoma dalis filmuotojų, kurie jį lydėdavo beveik visą laiką. Ed. Šulaičio nuotr.

(atsisveikinimo bendrą puokštę visi mes dedame prisiminimų žiedą... Taip greitai skrieja laikas paliko nepalietas jaunystės, anų dienų akimirkas – jose visada būsime kartu!)

Mūsų draugai

A. A.

VYTAUTUI GIEDRAIČIUI

užvertus paskutinį gyvenimo knygos lapą, žmonai ANITAI, dukroms EGLEI ir RŪTAI, ir sūnui KASTYČIUI su šeimomis bei visiems artimiesiems, reiškiame gilią užuojautą ir dalinamės liūdesiu.

Likę draugai – senieji čiuurlioniečiai Australijoje, Floridoje, Los Angeles, New Yorke, Chicagoje ir Clevelande

A. A.

VYTAUTUI GIEDRAIČIUI

mirus, jo žmonai ANICETAI, dukterims RŪTAI ir EGLEI ir sūnui KASTYČIUI su šeimomis, gilią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Nida Marcinkevičiūtė, Daiva ir Daniel Kinnavy su šeima, Egidijus ir Julia Marcinkevičiai su šeima

A. A.

VYTAUTUI GIEDRAIČIUI

mirus, žmonai ANITAI, sūnui KASTYČIUI, dukroms EGLEI ir RŪTAI, bei jų šeimoms ir visiems giminėms reiškiame gilią užuojautą.

Skautininkių Draugovė Clevelande

A. A.

VYTAUTUI GIEDRAIČIUI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame žmoną ANITĄ, dukras EGLE, ir RŪTĄ, sūnų KASTYČI, žentus ir marčią bei anūkus.

Štaškų šeima Angelė, Vytautas Edward, Richard ir Rita

DOOR TO DOOR
PARCEL SERVICE TO

UKRAINE - LITHUANIA - LATVIA - ESTONIA
BYELORUSSIA - MOLDAVIA - CRIMEA
LENINGRAD, MOSCOW

All costs included

- Money
- Car sales
- Flower delivery

We send parcels with used and new clothing
minimum 5kg or 12lbs. NO MAXIMUM LIMIT.

Standard food parcels • regular and express

INTERPOSTMIR CO.
1055 Broadway, Buffalo, N.Y. 14212
Tel. (716) 894-9880

SVARBŪS ĮVYKIAI NEW YORKE

METINIS KASOS SUSIRINKIMAS

Balandžio 28 dieną, sekmadienį, Kultūros Židinyje, įvyko Kasos metinis susirinkimas. Susirinkime dalyvavo didokas būrys Kasos narių. Buvo pateikti revizijos, paskolų, izdo ir informacijos pranešimai. Pranešimus padarė atstovai ir iš kitų Kasos skyrių. Buvo kalbėta ir apie ekonominę atoslūgį, kuris palietė ir Kasą.

Praeitų metų bėgyje, lietuvišką veiklą Kasa parėmė apie 20.000 dolerių suma.

Kasos balansas 1990 metų gale apie 80.000.000 dol.

Kasos direktoriai, trijų metų terminui buvo perrinkti: Vaclovas Kleiza, Gintautas Žemaitaitis ir Algirdas Šilbajoris.

Kasos tarybos pirmininkas yra prof. dr. Rimas Vaičaitis.

NAUJAS TAUTOS FONDO PIRMININKAS

Gegužės 4 d., šeštadienį, Kultūros Židinyje buvo sušauktas Tautos Fondo suvažiavimas.

Didelė staigmena buvo, kad ilgus metus Fondo pirmininku išbuvęs, daug pasidarbavęs ir nuveikęs, Juozas Giedraitis iš tų pareigų pasitraukė.

Naujuoju Tautos Fondo pirmininku išrinktas visuomenininkas, ilgus metus buvęs LB NY apygardos pirmininkas Aleksandras Vakselis.

KARTU SU BROOKLYNO VYSKUPU

Brooklyno, N.Y. vysk. Thomas V. Daily yra gan palankus lietuviams. NY Lietuvių Jaunimo pastangomis, gegužės 5, sekmadienį,

vyskupijos St. James Katedroje, buvo suorganizuotos pamaldos už sausio 13 žuvusius lietuvius Vilniuje.

Vysk. Thomas Daily pats pasisiūlė aukoti šv. Mišias. Kartu su vyskupu mišias aukoję kiti devyni kunigai (jų tarpe 6 lietuviai). Vyskupas ir pamokslą pasakė dažnai minėdamas Lietuvą. Giedėjo Katedros choras. Tris lietuviškas giesmes atliko Apreiškimo bažnyčios choras vadovaujamas muzikės Gintarės Bukauskienės.

Visi Mišių dalyviai buvo pakviesti į salę. Čia, pasiūsius kavą ir pyragaičius NY Tautinių šokių ansamblis "Tryptinis" pašoko 5 lietuviškus tautinius šokius. "Tryptiniui" vadovauja Jadvyga Matulaitienė.

VILKAVIŠKIO VYSKUPAS APREIŠKIME

Gegužės 9 d., N.Y. Kennedy aerouoste į JAV atvyko Vilkaviškio vyskupas Juozas Žemaitis. Vyskupą į JAV pakvietė Amerikos Kunigų Vienybė. LKR šalpos ir LI Centro vedėjas kun. Kazimieras Pugevičius, su savo darbuotojais, organizuoja vyskupo susitikimus su lietuvių visuomene.

Gegužės 12, sekmadienį, 11 val., Apreiškimo parapijos bažnyčioje vysk. J. Žemaitis, kartu su kitais penkiais lietuvišiais kunigais, aukoję šv. Mišias, kuris ir pamokslą pasakė. Mišiose dalyvavo didelis skaičius parapičių. Vyskupą pristatė kun. Jonas Pakalniškis. Vyskupui J. Žemaičiui buvo sukeltos didelės ovacijos.

Visi, kurie skelbiasi Dirvoje niekad nesigaili

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE
FUNERAL HOME

Marquette Funeral Home
2533 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home
10201 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
708-430-4455

Visus laidotuvių namus galite pasiekti skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS
DONALD A. PETKUS

Petkus Funeral Home
1410 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-863-2108

Petkus-Butkus Funeral Home
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-652-1003

DONALD M. PETKUS
LAWRENCE C. GASUNAS

Iš kairės į dešinę – Regina Kulbytė – JAV LJS vicepirm., Bostono majoras Raymond Flynn, Gintaras Čepas – ALTO pirm., Sigutė Šnipaitė – JAV LJS pirm.

ŽINIOS IŠ BOSTONO

PADEKOS LAIŠKAS REGINAI KULBYTEI

Regina Kulbytė, JAV Lietuvių Jaunimo Sąjungos vicepirm., aktyviai dalyvauja organizuojant politinius ir kultūrinius renginius Bostone. Balandžio 5 d. Regina gavo Bostono majoro Raymond Flynn padėkos laišką, kuriame jis išreiškia pagarbą lietuvių tautos vedamai kovai, laikydamas sau už garbę prisidėti prie lietuviškų renginių ir palaikyti Lietuvių Jaunimo Sąjungos efektyvią veiklą.

IŠLEIDO DVI KNYGAS

Poetas Zigmas Gavelis, gyvenantis So. Bostone, š.m. savo lėšomis išleido Lietuvoje dvi savo poezijos knygas. Viena jų, "Voro tinklas" – iliustruota eilėraš-

čių knygelė vaikams, jau pasiekė patį autorių. Ją išleido Vilniaus "Vyturio leidykla, 46 psl., 5000 egz. tiražu. Į rinkinį įeina 36 eilėraščiai apie metų laikų kaitą ir susijusiais su jais žmonių darbais, papročiais bei šventėmis. Atskirą turinį įneša meilės motinai, Tėvynei ir jos gamtai eilės. Vaiko akimis ir lūpomis prasiveržia skausmas dėl paliktų gimtųjų, prieš trypiamos žemės. Užfiksuotos laimingos vaikystės akimirkos per sipiną eilėraščių, kuriuose skamba ilgesingas liūdesys dėl jų nesugrąžinimo, skausmas dėl žuvusiųjų artimųjų... Šis Z. Gavelio eilėraščių rinkinys vaikams turėtų susilaukti pelnyto susidomėjimo ir užimti jam deramą vietą išeivijos vaikų literatūroje.

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS

Pirmą gegužės 5 d. sekmadienį, Šv. Petro bažnyčioje So. Bostone klebonas, kun. Albertas Kontautas laikė Šv. Mišias už Lietuvos motiną. Per Mišias giedojo sol. Benediktas Povilavičius, bažnyčios choras, vargonavo kompozitorius prof.

Jeronimas Kačinskas. Po Mišių bažnyčios salėje įvyko Lietuvių motinos dienos minėjimas, kurį kasmet organizuoja Bostono moterų federacijos skyrius. Šio skyriaus pirm. Elena Vasyliūnienė pasveikino visas lietuves motinas, savo kalboje pabrėždama motinos vaidmenį Lietuvos praeityje ir dabartiniame laiku.

Meninę programą atliko sol. B. Povilavičius ir komp. J. Kačinskas. Moterų federacijos narės Ona Vileniškienė ir Valerija Vaičiūgienė pavaišino dalyvius gardžiais valgiais.

L.Ž.

STALO TENISO TURNYRAS

Lietuvių sporto klubas "Grandis", a.a. V. Eikimui prisiminti, ruošia stalo teniso turnyrą. Turnyras įvyks š.m. birželio mėn. 2 d. 12 val., sekmadienį, Lietuvių Piliečių draugijos salėje, 368 W. Broadway, So. Bostone. Turnyrui registruotis pas Č. Kiliulį, 17 Tyler Rd., Lexington Mass. 02173, įmokant 10 dol. mokesčio (k.n.)

Ar Tavo kaimynas skaito Dirvą? Jei neskaito, pasirūpink, kad skaitytų.

Atidarius 47 Lietuvos grafikų parodą Čiurlionio galerijoje Chicagoje gegužės 10 d. joje dalyvavusieji jos organizatoriai: A. Kezys, N. Martinaitytė, L. Krivickienė, menotyrininkė iš Lietuvos Ingrida Korsakaitė (ji pasakė išanginę kalbą), E. Holenderis, M. Stankūnienė.

Ed. Šulaičio nuotr

RENKASI VYRAI – ŽYGIS BUS... Į VILNIŲ! Rugsėjo 28 d. rinksis ir Gediminaičiai

Tik pamaži keli Maskvoje gyvenantys lietuviai susirinkdavome į senąją Lietuvos atstovybę Vorovskio gatvėje 24, pasikalbėti, pasiklausti laikraščių, pasidalinti naujienomis iš Lietuvos ir viso pasaulio. Nutarėm suaktyvinti lietuvių bendrijos veiklą, į ją įtraukti daugumą čia gyvenančių ir dirbančių tautiečių, o jų pagal statistinius duomenis Maskvoje gyvena daugiau kaip 3.000.

Buvo sukurta Lietuvių Kultūros Bendrija. Jos pirmininku išrinkom kultūrinio ir turistinio darbo entuziastą Antaną Jonkų, kuris savo darbo patirtimi padėjo išplėsti tautiečių ratą. Atėjo į pagalbą ir "Tėviškės" Draugija iš Vilniaus.

Mūsų Bendrijos atstovai buvo pakviesti į "Tėviškės" Draugijos organizuotą už respublikos ribų gyvenančių lietuvių konferenciją, kuri įvyko Vilniuje lapkričio mėnesį 1990 metais. Mūsų pažinčių ir draugų ratas išsiplėtė, sužinojom daug naujų lietuvių, gyvenančių Maskvoje bei jos srityje, adresų. Jei anksčiau susirinkdavome kokioms atskiros istorinės datos pažymėti, tai dabar pradėjome rengti tematinis vakarus, susitikimus, šventes.

Labiausiai pasisekusia priemonė buvo vakaras – susitikimas skirtas Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino mirties 650-uosioms metinėms pažymėti. Į jį pakviesti Maskvoje gyvenantys Gedimino ainiai – rusų kunigaikščių ir bajorų giminaičiai – Golicių, Kurakių, Chovanskių, Trubeckojų ir kitų palikuonys. Jie vadina mi Gediminaičiais. Juos Maskvoje suieškojo, pakvietė į šį susitikimą, kiekvieną aplankęs, mūsų bendrijos narys Klemas Jorūdas, TSRS Mokslų Akademijos Energetikos Instituto mokslininkas, į Maskvą mokyti atvažiavęs iš Žemaitijos, iš Šilalės rajono, ir čia paliktas dirbti mokslinio darbo.

Sergėjus Trubeckojus ir jo sūnus Nikolajus Trubeckojus įnešė didelį indelį į rusų ir pasaulinės filosofijos ir kalbotybos vystymąsi. Į susitikimą atėjo ir jų humanitarinio palikimo tyrinėtojai: Tolstojų giminės atstovas akademikas Nikita Tolstojus, profesoriai Vladimiras Žuravliovas, Katerina Kedaitienė ir kiti.

Susitikimą pradėjo svečias iš Vilniaus, "Romuvos" Klubo pirmininkas Jonas Trinkūnas. Jis pasveikino Gediminaičius ir visus susi-

rinkusius pažymėti Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino 650 - tasias mirties metines, palinkėjo tęsti garbingas tautų draugystės tradicijas, neužmiršti savo protėvių žemės.

Vladimiras Trubeckojus papasakojo savo giminės istoriją. Ši giminė rusų tautos politiniame, ekonominiame ir kultūriniame gyvenime

paliko neišdildomų pėdsakų. Apie Gediminaičių ryšius su Lietuvos žeme kalbėjo Andriejus Trubeckojus. Lietuvos Kultūros darbuotojų atstovė Lilijana Gutauts kienė pakvietė gediminaičius stiprinti savo ryšius su Gedimino žeme – Lietuva. Ji pasiūlė visiems gediminaičiams susitikti Lietuvoje, prie Gedimino pilies Vilniuje, šių metų rugsėjo 28 dieną. Šis pasiūlymas ilgai trunkančiais plovimais ir valiovimais buvo priimtas.

Georgijus Chovanskis

papasakojo apie Maskvos ir Pamaskvio vietas, surištas su jų giminės istorija.

Andriejus Golcinas, rusų bajorijos palikonių vadovas, nušvietė rusų kunigaikščių – gediminaičių paplitimą Rusijoje ir pasaulyje.

Akademikas Nikita Tolstojus (nors esąs mitas apie lietuvišką Tolstojų kilmę) kalbėjo apie didelę religinę ir tautinę toleranciją Gedimino valstybėje. To linkėjo ir dabartinei Lietuvai.

Maskvos Švento Liudviko katalikų bažnyčios kle-

bonas kun. Pranas Račiūnas papasakojo apie Gedimino bandymus krikštyti Lietuvą.

Gediminaičiai ir su jais susitikimo dalyviai vienas kitam spaudė rankas, atsisveikindami kalbėjo: "Iki pasimatymo Vilniuje šių metų rugsėjo 28 dieną." Tą dieną įvyks viso pasaulio Gediminaičių susitikimas su Gedimino miesto gyventojais.

Kazys Kėdaitis

Jaunystės sapnai senatvėje gali virsti memuarais.

UNIQUE, PRECEDENT-SETTING OPPORTUNITY IN EASTERN EUROPE

VILNIUS, REPUBLIC OF LITHUANIA

Brown and Sharpe Manufacturing Company, a world leader in the field of metrology and America's oldest machinery manufacturer, has an outstanding 9 to 12-month overseas assignment for a financial professional. The successful candidate will handle the financial transition of the first high technology venture in the Baltic States with Lithuanian manufacturer of metrology equipment. Duties will include the development and implementation of accounting and financial reporting systems for the new (Brown & Sharpe-Precizika) joint venture serving the Baltic States, the Soviet Republics and the Central Europe region. This American-Lithuanian joint venture will play a leading role in the pluralistic economy of the near future.

FINANCIAL PROFESSIONAL

- United States or Canadian citizen.
- Speaking and writing fluency in Lithuanian and English.
- Strong Lithuanian cultural background.
- Extensive experience as Senior Accounting Manager/Controller in a Western manufacturing company with \$50,000,000 annual sales. Knowledge of Soviet accounting and banking systems desirable.
- Must be willing to travel and live in Lithuania at least 75% of the time.
- A minimum of Bachelor's degree in accounting or finance (U.S.).
- Must be computer literate.

Compensation and benefits will be commensurate with background and experience. Qualified candidates should send their resumes and salary history to: **Mr. Ralph Chase, Brown & Sharpe Manufacturing Company, Precision Park, North Kingstown, Rhode Island 02852, U.S.A.**

Brown & Sharpe

–THE GLOBAL METROLOGY COMPANY

We are an equal opportunity employer M/F.

Brown & Sharpe

CLEVELANDE ir apylinkėse

• **CLEVELANDO – KAUNO MIESTŲ SESERIS RYŠYS.** Clevelando miesto taryba savo gegužės 20 dienos posėdyje vienbalsiai priėmė rezoliuciją # 1290-91, kurioje siūloma užmegsti tarp miestinių bendravimo ryšį. Rezoliucija paruošė ir pristatė tarybos nariai Polensek ir Pianka, abu stipriai remia lietuvių veiklą čia Clevelande, ir taip pat remia mūsų pastangas siekiant Lietuvos išsilaisvinimo. Patvirtinta – priimta rezoliucija perduota Clevelando miesto merui Michael R. White jo parašui ir tolimesnei eigai.

Tarpmiestiniam Cleveland – Kaunas bendradarbiavimo ryšiams užmegsti ir gauti abiejų miestų pritarimą bei sutikimą, labai daug pastangų įdėjo Gražina Kudukienė. Naujai paskirtas koordinatorius etniniams reikalams Clevelando mieste, Richard Konisiewicz, talino šios rezoliucijos pristatymui miesto tarybai.

Clevelando tarybos posėdyje dalyvavo Aurelija Balašaitienė, Raimundas ir Gražina Kudukiai, Viktoras Stankus ir Vytautas A. Staškus. Tarybos pirmininkas J. Westbrook pasveikino dalyvavusius lietuvius.

Meras Michael R. White informuos Kauno miesto merą apie šią rezoliuciją, ir reikia tikėtis, kad artimoje

ateityje abiejų miestų atstovai susitiks Clevelande ir Kaune. Daugiau informacijos bus sekančiuose Dirvos numeriuose.

V.A. Staškus

• Į LIETUVOS BENDRUOMENĖS TARYBĄ

Ohio apygardoje, dar neoficialiais daviniais, daugiausia balsų gavo: Algis Rukšėnas, Ingrida Bublienė, Paulius Alšėnas ir Rimantas Aukštuolis. Manome, kad šioje apygardoje tik tiek atstovų ir bus pravesta. Į Tarybą kandidatavo 11 atstovų.

BAISIOJO BIRŽELIO MINĖJIMAS

Prieš 50 metų prasidėjusio sovietų teroro bei masinio pabaltiečių trėmimo aukų prisiminimas – paminėjimas įvyks SEKMADIENĮ, BIRŽELIO MĖN. 16 d. sekančiais:

2:00 val. p.p. ekumeninės pamaldos ŠV. JONO KATEDROJE (East 9-ta gatvė ir Superior Ave.) Pamaldas atlaikys lietuvių, latvių ir estų kunigai – vadovaus PRELATAS ALEKSANDRAS GOLDIKOVSKIS. Pamaldų metu giedos RY GOS, Latvijos, RADIO ir TELEVIZIJOS CHORAS, vadov. muz. JURIS KLAVINS.

Po pamaldų vyks trumpas minėjimas Clevelando

vyskupijos patalpose. Žodį tarti yra pakviesti JAV kongresmanas EDWARD FEIGHAN ir Ohio senatorius GARY SUHADOLNIK. Visi kviečiami skaitlingai dalyvauti.

Rengia Clevelando Pabaltiečių Komitetas

• **PAIEŠKOMAS BENAS MOTIEJAITIS**, brolis Prano Motiejaičio ir pusbrolis Jono Švarco. Galintieji suteikti apie jį žinių, prašomi rašyti Jonui Švarcui: 29750 Arthur Rd., Wickliffe, Ohio 44092, arba skambinti tel.: 1-216-944-2179 (call collect) (22-25)

• **IŠNOMUOJAMA** dviejų miegamų apartamentas Eucid, Ohio. Tel. 481-4169.

Partijos vienodai reikalingos ir tiems, kurie nori savo nuomonę pristatyti kitiems, ir tiems, kurie nenori turėti savo nuomonės.

Penkiems, Clevelando lietuvių kolonijos jaunuoliams, lietuvių kalba artlikusiems pirmąją išpažintį ir priėmusiems šv. komuniją, kun. G. Kijauskas įteikia pažymėjimus
Iš kairės: K. Aukštuolis S. Tamošiūnaitė, kun. G. Kijauskas, S. Kliorys, S. Laniauskas ir K. Kalvaitis. V. Bacevičiaus nuotr.

• **ANGLŲ KALBOS PAMOKOS**, gyvenantiems Cleveland Hts. ir University Hts. rajone, prasidės birželio mėn. 10 d. Mokslas nemokamas, dirba prityrę mokytojai. Dėl platesnių žinių skambinkite 371-7138.

APARTMENT FOR RENT
LAKE SHORE – 185 St. Area Large, modern, 1 bedroom apt. Appliances, air cond., new carpeting. Garage incl., Quiet bldg. No pets. Lease. \$325 Per Month.
Telf. 338-3205

Taupa

Lithuanian Credit Union
Lietuvių Kredito Kooperatyvas
767 East 185th Street
Cleveland, Ohio 44119
(216) 481-6677

Įsikūręs Nuosavuose Namuose

Taupykite ir Skolinkitės vieninteliame lietuvių kredito kooperatyve Ohio valstijoje.

Darbo Valandos:

Antradieniai--ketvirtadieniai nuo 9:00--4:00 p.p.
Penktadieniai nuo 9:00--6:00 v.v., Šeštadieniai nuo 9:00--3:00 p.p.
Sekmadieniai nuo 11:00--12:00 p.p. (DMNP parapijos patalpose)

Visi Bankiniai Patarnavimai

Mokame Aukštesnius Nuosimčius Už:

Taupymo Skaitytas, Certifikatus, IRA, Čekių Skaitytas, ir t.t.

Skoliname Geriausiomis Išsimokėjimo Sąlygomis:

Asmeniniams Reikalams, Automobilių ir Laivų Pirkimui, Namų Remontui (Home Equity), Namų Pirkimui (Mortgages)

Parduodame pinigines perlaidas (Money Orders), Traveler's Checks, Priimame telefono, elektros, šildymo, ir vandens sąskaitytus, Buckeye Cards, Notaro patarnavimai, U.S. Savings Bonds, ir t.t.

*** Klekvienu taupomoji sąskaita federalinės valdžios ***
apdrausta iki \$100,000.

Mūsų Tikslas: Ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas.

Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos choras, pasiruošęs dalyvauti Septintoje Dainų Šventėje, vykusiame Chicagoje. Tomo Vijeikio nuotr.

RITA MATAS - Broker - G.R.I. - C.R.A.

MATAS REALTORS

2412 CEDARWOOD ROAD
PEPPER PIKE, OH 44124
(216) 473-2530

18021 MARCELLA ROAD
CLEVELAND, OH 44119
(216) 486-2530

ADV. VYTAS MATAS - teisinis patarėjas

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,
William J. Jakubs Jr. ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą iūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

DIRVA

IVYKIŲ KRONIKA

"American Baltic News" – naujai anglų kalba pradėto leisti laikraščio vyr. redaktorius Joseph Darius Ambrozaitis su taktininke, žmona Giedra.

Išėivijoje eina daug įvairių leidinių, tačiau tokio dar neturėjome: neseniai pradėtas leisti Baltijo tautų problemas nagrinėjantis laikra-

stis anglų kalba. Jo vardas – "American Baltic News" ir jis žada rodytis kartą per mėnesį (ypatingais atvejais – dažniau).

ANDRIUS VILIUS DUNDZILA

Š.m. gegužės mėn. Wisconsin universitete apgynė disertaciją ir gavo lyginamosios literatūros ir germanistikos mokslų daktaro laipsnį. Disertacija nagrinėja mitologijos įtaką romantizmo dramose, ji pavadinta "Mergelė, motina, deivė: deivės nuo priešistorinių laikų iki europiečių mitologijos ir jų rolė vokiečių, lietuvių ir latvių romantizmo dramose".

Naujasis mokslininkas yra kilęs Čikagoje. 1982 ba kalauro laipsniu jis baigė University of Illinois – Chicago ir 1985, jau oficialiai veikiančios lietuvių katedros apimtyje, ten pat gavo magistro laipsnį.

EDITA NAZARAITE

Poetė ir dailininkė, kaip rašo Tėviškės Žiburiai, jau keletą metų gyvenanti Canadoje, pakviesta dirbti į Amerikos Balsą, Washington. Taigi jos nepavykę planai keltis į Los Angeles ar dirbti Dirvoje, jai išėjo į gerą. Gauna tokį darbą, koks jai, dabartinėse sąlygose geriausiai tinka. Į Amerikos Balsą išvyksta jau šio mėnesio pabaigoje.

PROFESORIAUS JULIAUS ŠMULKŠČIO PASKAITA

Birželio 7 d., penktadienį, 7:30 vakaro Balzeko lietuvių kultūros muziejuje, Purdue universiteto profesorius Julius Šmulkštys skaitys paskaitą lietuvių kalba "Politinės partijos dabartinė Lietuvoje". Prelegentas nušvies partijų politines programas, jų santykius su vyriausybe, parlamentu ir Sąjūdžiu. Jis palies partijų

Mums įdomiausia, kad jo sumanytoju ir vyriausioju redaktoriumi yra lietuvis Joseph Darius Ambrozaitis, gyvenantis Kalamazoo, Michigane. Tai vidutinio amžiaus lietuvis, vaistų bendrovės egzekutyvas, kuris, jo žodžiais tariant, nori atiduoti duoklę Lietuvos laisvės reikalams.

Kadangi vien tik lietuviams ir Lietuvai tokį laikraštį leisti būtų per didelė prabanga ir jis turėtų ribotą paklausą, kartu su kitais baltiečiais jis nusprendė leisti bendrą baltiečių laikraštį, kuris kalbėtų ne tik lietuvių, bet ir latvių bei estų vardu. Tokiu būdu jo svoris būtų didesnis, na ir paramos galima daugiau susilaukti.

Nežiūrint, kad prie šio laikraščio paruošimo medžiaga prisideda latviai ir estai, tačiau visas redagavimo darbas atitenka mūsų kiui Dariui (amerikiečių tarpe jis žinomas kaip Joseph), labai daug gelbstint ir jo

žmonai Giedrei. Nors gyvena vietovėje, kur lietuvių labai maža, jiedu sugebėjo lietuviškoje dvasioje išauklėti savo abu sūnus, kurių vienas net žmoną iš Lietuvos parsivežė. Beje, Dariaus sesuo yra žinomoji Lietuvos solistė ir parlamento narė Nijolė Ambrozaitytė, kuri gimusi Sibire.

Pirmasis šio laikraščio

numeris daro visai gerą įspūdį. Jo reikalais galima rašyti šiuo adresu: "American Baltic News", P.O. Box 19398. Kalamazoo. Michigan Metinė prenumerata (12 numerių) 20 dol. Tai gera dovana angliškai kalbantiems žmonėms.

Edv. Š.

Mielą ir Artimą Bičiulį VYTAUTĄ MIKLIŲ ir jo šeimą, liūdinčius dėl sūnaus

A. † A.

VYTAUTO JONO

staigaus ir netikėto iškeliavimo į amžinybę, širdingai užjaučia ir kartu liūdi

Leokadija ir Antanas Kašubai
Valerija ir Kostas Vaičiuliai
Lelė ir Juozas Žvyniai.

Korp. Neo-Lithuania filisteriui

A. A.

Dr. ANTANUI PUSTELNIKUI

mirus, jo žmoną GENOVAITĘ, anūkes RAMONĄ ir LIDIJĄ ir gimines Lietuvoje nuoširdžiai užjaučiame

Korp. Neo-Lithuania
Vyr. Valdyba

DR. KAZIMIERUI PAUTIENIUI

mirus, Jo sūnui inž. Algimantui, ilgamečiam Alto Clevelando sk. pirmininkui, ir artimiesiems, reiškiamo gilią užuojautą.

Janė ir Kazys Karaliai

Florida.

MIRUS

A. A. RAIMUNDUI KLIMUI

Nuoširdžiai dėkojame reiškusiems užuojautą, dalyvavusiems atsisveikinime, velionį lydėjusiems į kapus.

Esame dėkingi už maldas, gėles ir aukas Šv. Mišioms ir Lietuvių Fondui velionio vardą įamžinti. Gilus dėkingumas lydi visus, kurie prisiminė velionį ir stiprino liūdinčią šeimą paguodos žodžiu, šiltu rankos paspaudimu ar savitai išreikštu dėmesiu.

Tegul Jis ilsisi dangaus ramybėje per anksti baigęs žemiškas dienas.

Bronius Klimas
sūnūs ir šeimos:
– Edas, Vilija ir Janina
– Viktoras, Linda,
Nicholas ir Aleksandra

GOS leidykla praeitais metais Vilniuje. Knyga Lietuvoje buvo labai greitai išpirkta, todėl ji nebus išėivijoje niekur parduodama. Knyga 302 psl., kietais viršeliais, iliustruota dail. Tellesforo Valiaus raiziniiais ir piešiniais ir estetiškai apipavidalinta dail. Vytauto Valiaus. Kaina: 15 dol. (su per siuntimu). Adresas:

Henrikas Nagys,
192 - 7 th Avenue,
LASALLE, P.Q. H8P 2M1
Canada.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

A. A.

DR. KAZIMIERUI PAUTIENIUI

Floridoje mirus, jo vaikams – BIRUTEI, ALGIMANTUI, MINDAUGUI, jų šeimoms ir artimiesiems reiškiamo gilią užuojautą.

P. Mikšys
J. Garla
V. Sakas

Mielam vyrui

A. A.

GABRIELIUI PUNIŠKAI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiamo jo žmonai, mūsų skyriaus narei GENEI bei sūnui ir kartu liūdimė.

St. Petersburgo Tautinės
S-gos skyriaus valdyba.